

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Monitoring 12. 3. – 19. 3. 2018

Sokolství jako životní postoj	4
Březen 2018 Noviny Prahy 2	
Všesokolský slet bude oslavou vzniku republiky	4
Březen 2018 Noviny Prahy 2	
Sokolský zpravodaj	6
17. 3. 2018 ČT sport	
Tykejme si. Povinně	6
18.3.2018 novinky.cz ~ str. 00 ~ Žena - Styl <i>Jiří Sotona</i>	
Muž, který musel obhajovat ďábla	11
18.3.2018 novinky.cz ~ str. 00 ~ Věda a školy <i>Miroslav Šiška</i>	
Turisté dnes přejdou Hřebeč	16
17.3.2018 Blanenský deník ~ str. 01 ~ Titulní strana <i>(stj)</i>	
„Sázíme na mládí, jinak bychom vymřeli“	16
17.3.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 16 ~ Střední Čechy <i>(cov)</i>	
Tři roky v úkrytu, tajné křty i nová identita. Jak husitští faráři i věřící za války pomáhali Židům	17
17.3.2018 hlidacipes.org ~ str. 00 ~	
Schátralá tribuna na stadionu Sokolů	22
16.3.2018 Hitrádio FAKTOR ~ str. 04 ~ 17:00 Zprávy	
Hlaste se na Jaroměřský kros	23
16.3.2018 Rychnovský deník ~ str. 12 ~ sport rychnovsko <i>(mr)</i>	
Kniha mapuje německé spolky	23
16.3.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 18 ~ Kraj Olomoucký <i>(mip)</i>	
Vršovice, sportovní ráj v Edenu	24
16.3.2018 Pražský deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu <i>ELIŠKA ČERNÁ</i>	
Hvězdný Patrik Eliáš	26
16.3.2018 TV Barrandov ~ str. 15 ~ 18:30 Naše zprávy	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

České stopy v Chicagu.....	29
16.3.2018 Právo Víkend ~ str. 16 ~ Retro	
Zakladatel vojenské kynologie.....	31
16.3.2018 Lidové noviny ~ str. 20 ~ Poslední strana ZDENĚK ŠPITÁLNÍK	
Otakar Jaroš padl před 75 lety.....	32
16.3.2018 5plus2 ~ str. 04 ~ Mělnicko VIKTOR VOTRUBA	
JAK JSME ŽILI v Československu.....	34
16.3.2018 Břeclavský deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu	
JAK JSME ŽILI v Československu.....	35
16.3.2018 Frýdecko-místecký a třinecký deník ~ str. 04 ~ Deník	
Radnici změnil syn koželuha.....	37
16.3.2018 5plus2 ~ str. 04 ~ Praha a okolí JAN BOHATA	
JAK JSME ŽILI v Československu.....	38
16.3.2018 Brněnský deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu Jolana Halalová	
JAK JSME ŽILI v Československu.....	40
16.3.2018 Znojemský deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu	
JAK JSME ŽILI v Československu.....	41
16.3.2018 Strakonický deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu	
Hřbitov už nebude na petlici.....	42
15.3.2018 Právo ~ str. 12 ~ Jihozápadní Čechy (ib)	
Atletická legenda Dana Zátopková (95) o svých dvou olympiádách i manželu Emilovi... ..	43
15.3.2018 ahaonline.cz ~ str. 00 ~ VIP svět	
Za deset let na koštu v Martínkové ochutnali 785 vzorků pálenek všeho druhu.....	44
14.3.2018 denik.cz ~ str. 00 ~ Regiony Redakce	
Skokanské můstky zachráněny. Kraj pomůže s odkupem slavného areálu.....	46
14.3.2018 ct24.cz ~ str. 00 ~ Regiony ogrym	

XVI.
VŠESOKOLSKÝ
SLET 2018

1918
100
2018
SPolečné století

Sokol letos slaví stovku	48
13.3.2018 Kutnohorský deník ~ str. 03 ~ Kutnohorsko / Zpravodajství (<i>mme</i>)	
Rozpočet stabilizovaný, problémem je stav sokolovny	48
13.3.2018 Hradecký deník ~ str. 13 ~ Sport / Hradecko <i>LEOŠ DRAGŮŇ</i>	
Tribuna v Č. Budějovicích bude opravena	49
13.3.2018 ČT 1 ~ str. 11 ~ 18:00 Události v regionech - Praha	
Sokolské šibřinky	50
13.3.2018 Týdeník Opavský a Hlučínský Region ~ str. 09 ~ Historie <i>Stanislav Petřík</i>	

Plné znění zpráv

Sokolství jako životní postoj

Březen 2018 Noviny Prahy 2 str.7

Každý to zná, ale ne každý ví, odkud hesla jako Tužme se! Ku-předu, zpátky ni krok! Za národ, drahou vlast! nebo V zdravém těle zdravý duch! pocházejí. Zvláště když si mnohá z nich komunistický režim „zapůjčil“ do svých služeb a patřičně devalvoval. Že patřila sokolům a že by se jejich autoři nestačili divit, vem čert. Sokol byl v minulém století mnohokrát zadupán do země a pak zase těžce vstával. Hodně z toho si pamatuje paní Dagmar Evaldová.

Sokolka tělem i duší křtěná Vltavou prožila deset let raného dětství na východě republiky, doma se ale cítí tady. Narodila se u Apolináře do staropražské rodiny. „Mám schované rodné listy, které se dávaly dohromady kvůli arijskému původu. O Evaldových v Praze je tam první zmínka kolem roku 1780,“ říká Dagmar Evaldová. „U nás se udržovala silná sokolská tradice. Dědoušek Evald cvičil dorost a žactvo ve vyšehradském Sokole, své tři syny a dceru tam vzal, jak to šlo. A já začala ve čtyřech letech chodit do Sokola v Košicích,“ vzpomíná. Z východu se rodina vrátila do Prahy v roce 1939. A jedním z prvních zážitků malé Dagmar byl příchod nacistů.

<http://www.praha2.cz/file/jrr1/03npd-c.pdf>

Všesokolský slet bude oslavou vzniku republiky

Březen 2018 Noviny Prahy 2 str.9

V Praze 2 působí tři sokolské jednoty a ve všech se už pilně nacvičuje na XVI. všesokolský slet. Uskuteční se ve dnech 1.–6. července 2018 v Praze a stane se součástí oficiálních celostátních oslav stého výročí vzniku samostatného Československa. A také to bude hold sokolům, kteří stáli u zrodu československých legií v době 1. světové války, bojovali v ní za vznik samostatného státu a krátce po jeho vzniku chránili se zbraní v ruce jeho území.

Sokol Pražský

V minulých dnech jsme sledovali sportovní klání vrcholových sportovců na zimních Olympijských hrách. Ale prožít si sport vlastním přičiněním, je pro naše zdraví daleko přínosnější, a to jak po stránce fyzické, tak i duševní. Díky Sokolu, jemuž zakladatelé dali do vínku heslo „V zdravém těle zdravý duch“, si může tuto pravdu vyzkoušet řada lidí na vlastní kůži. Nezáleží jen na talentu nebo dřině. Vyrostli zde i olympijští vítězové, ale hlavně ti, kteří sportují jen a jen pro vlastní radost z pohybu a nabytí či udržení kondice. V Sokole zkrátka můžeme již 156 let sportovat úplně všichni. Všichni, kdo máme chuť se hýbat. A škála sportů, které Sokol nabízí, je široká. Každý si může vybrat, co mu nejvíc vyhovuje. V letošním roce se koná XVI. všesokolský slet, periodické vyvrcholení naší činnosti. Na téměř celý první červencový týden je přichystán program sestavený z výkonnostních a sportovních disciplín, předvedených v rámci Gala programu v pražské O2 areně, dále pódiových, tanečních, ale i divadelních představení na

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

různých místech Prahy, včetně Národního divadla. To proto, že Sokol neznamena jen pohyb, ale i kulturu. Prahou také projde sletový průvod, který bude veden od Můstku kolem Národního divadla a přes náměstí Jana Palacha na Staroměstské náměstí. Přehlídka hromadných skladeb, které se již nacvičují v jednotách po celé republice, je nachystaná na 5. a 6. července. V naší, vůbec nejstarší sokolovně, nacvičujeme devět z celkového počtu jedenácti sletových skladeb. Ve „sletové aréně“ v nedalekém vršovickém Edenu se členové Sokola Pražského, sídlícího v Žitné ulici, představí ve všech věkových kategoriích, tedy od cvičení rodičů a dětí až po seniory. Nenechte si ujít veřejná sokolská vystoupení, kde se snoubí radost a krása pohybu s hudbou. Sokol Královské Vinohrady. Blížícím se všesokolským sletem žije i Tělovýchovná jednota Sokol Praha Královské Vinohrady. Mnozí z vás, čtenářů No- vin Prahy 2, chodili do vinohradského Sokola cvičit, a tak pro vás máme informace o nácviku sletových skladeb na nadcházející XVI. všesokolský slet. U nás na Vinohradech nacvičujeme sletové skladby pro kategorii Rodiče a děti s náčiním, které mají děti i v názvu skladby „Médově“. Pro předškoláky připravila autorka skladby staronové náčiní, skákací gumu. Představuje notovou osnovu a děti jsou „Noty“, a tak se jmenuje i jejich skladba. Naše dorostenky a mladší ženy se zapojily do nacvičování skladby „Siluety“ s originální skládací obručí. Pro ženy je připravena skladba „Cesta“ ve stylu české country, v níž cvičí s originálním náčiním – šátkem doplněným dřevěnou kuličkou. Velmi si ceníme toho, že se do nácviku hromadných skladeb zapojili i naši muži ve skladbě „Borci“. Velký zájem je o skladbu pro seniory a seniorky „Princezna republika“. Autorkami této skladby jsou naše cvičitelky Blanka a Lenka Kocmichovy. A teď pozor! Byli jste již mezi medvědy? Velkými i malými? Já ano. Je tam kázeň. Vládne tam velká medvědice, kterou všichni poslouchají. Medvíďata běhají, mávají se svými hračkami – jak jinak – s malými vycpanými medvídky. Dokonce se na nich i houpou za pomoci velkých medvědů. A do sletu se to všechno naučí i v rytmu hudby. Jen se na ně, na médi, přijďte podívat začátkem července na sletový stadion. Helena Vaňková, sokolka Sokol Vyšehrad.

Na XVI. všesokolský slet nacvičuje, stejně jako v minulých letech, i vyšehradská jednota. Letos se zúčastníme tří skladeb pro děti a tří pro muže a ženy. Nacvičovat již začínají předškolní děti, a to skladbu „Noty“. V jednom celku cvičí devět dětí a cvičitel. O něco více práce mají starší děti a dospělí, kteří pilují své skladby mimo vytyčené cvičební hodiny nad rámec tréninků. Šestnáct mladších žákyň nacvičuje skladbu „V peřině“ a 13 dívek a pět chlapců z věkové kategorie starší žactvo nacvičuje skladbu „Cirkus“. „Jsme rádi, že se v jednotě opět dala dohromady parta lidí, kteří cvičí na sletech pravidelně. Letos budeme mít hojnou účast v mnoha skladbách,“ říká náčelnice Sokola Vyšehrad Alena Dvořáková. Skladbu „Spolu“, která vznikla k oslavám 100. výročí založení Československé republiky a ve spolupráci se slovenskými sokoly, cvičí deset žen a jeden muž. Štěpánka Mrázková, sokolka.

<http://www.praha2.cz/file/jrr1/03nps-c.pdf>

Sokolský zpravodaj

17. 3. 2018 CT sport

Aktuální novinky ze sokolského hnutí a informace o přípravách na XVI. všesokolský slet.

První reportáž – o slavnostním zasedání České obce sokolské v Karolinu k připomínce 100 let založení Československa.

Druhá reportáž – V TJ Sokol Turnov se konaly Šibřinky, které si nenechaly ujít ani rodiny, které jsou se sokolem spjaty - Linhartových a Leitnerových.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/12090743332-sokolsky-zpravodaj>

Tykejme si. Povinně

18.3.2018 novinky.cz str. 00 Žena - Styl

Jiří Sotona

Dvaatřicetiletá Lenka z Prahy nastoupila před skoro sedmi lety do Slevomatu. Pro rychle se rozvíjející slevový server nyní pracuje kolem 250 lidí a stejně jako tehdy si i dnes všichni jeho zaměstnanci tykají. Od brigádníka po nejvyšší šéfovou. „V naší firmě to pomáhá dobré atmosféře, spolupráci, větší otevřenosti, stmelení kolektivu i mimo práci,“ pochvaluje si Lenka rovný přístup.

Tykání ve firmách, leckde přímo vyžadované vedením, je jednou z oblastí, kde neformálnost v oslovování vytlačuje tradiční pravidla etikety.

Jelikož v této firmě pracovali a pracují převážně mladí lidé a jejím působištěm je internet, jeví se oslovování křestním jménem jako pochopitelné. Alespoň Lenka se nad ním nikdy nepozastavila.

„Vzhledem k prostředí a atmosféře ve firmě je to naprosto přirozená záležitost. Firemní duch je postavený na tom, že jsme vlastně všichni kamarádi, pomáháme si, radíme se, trávíme spolu čas i mimo pracovní dobu, jezdíme na hory, chodíme bruslit, na bowling, do kina nebo třeba jenom na pivo,“ popisuje a přidává svůj názor: „Je snazší jít za někým s ‚ahoj, Karle‘ než třeba ‚dobrý den, pane Nováku‘.“

Tykání přibývá i v jiných situacích. Třeba v reklamě, televizní i tištěné, už často ani nevnímáme, že hlásají „kup dva, zaplat' jeden“, „dopřej si“ nebo „využij naši nabídku“. Možná je to tím, že takové oslovení není příliš adresné a málokoho se může dotknout jako nezdořilost.

Navzdory tomu by si podle Miroslava Pomikala, kreativního ředitele reklamní agentury Young & Rubicam, měl zadavatel inzerce rozmyslet, na koho cílí.

„Oslovení je začátek konverzace. Ve spoustě případů je to první kontakt mezi klientem a značkou. Je potřeba si ujasnit, jestli je tykání na místě, nebo ne.“ Vše se podle něj odvíjí od toho, jaký produkt nebo službu zadavatel reklamy propaguje.

„Vykání je základ slušného vychování a důkaz respektu ke klientovi. Má jinou váhu než tykání. Je to jako s žebráky na ulici. Všimli jste že když chtějí ‚cigo‘, tak vám tykají, zatímco když chtějí peníze a jako bonus přidají dojemný příběh, tak zůstávají u vykání? Stejně tak značky, které vlastně říkají, že až tak o moc nejde, a podvědomě tím snižují hodnotu svého produktu,“ a přidává stručný návod: „Lízátka ať tykají a automobilky ať vykají.“

Vykání má tradici

Veškeré „novoty“ v oblasti oslovování se musejí vypořádat s tím, že u nás fungují zažitá pravidla etikety. Vykání v češtině zakořenilo v 19. století na základě vlivu rakousko-uherské monarchie a jejího důrazu na obřadné oslovování. Ani povinné soudružské tykání za minulého režimu se nestalo normou a postupně se vytrácelo ve prospěch zdvořilejšího oslovování na základě společenské důležitosti.

„Bude mně ‚teprve‘ 74 roků a vždy jsem se snažil dodržovat pravidla, že mladší vyká staršímu, muž vyká ženě, podřízený vyká nadřízenému a ve společnosti zatím neseznámených lidí si vykáme navzájem. Věřte, že se mně takový postoj vyplatil, když jsem předešel neočekávaným vypjatým scénám končícím slovním a nedej bože i fyzickým napadením,“ napsal čtenář Jan Vrtěl v reakci na výzvu, kterou jsme zveřejnili.

„Přijde mi přirozené, že jsou skupiny nebo společnosti, kde jsou pravidla nastavena stylem ‚všichni si tykáme‘. Pokud se s někým mám potkávat a spolupracovat, tak mi tykání přijde fajn, protože je prostě osobnější. Je ale třeba, aby s tím všechny strany souhlasily,“ domnívá se devětadvacetiletá Jitka ze Starého Pizence.

„Na druhou stranu jsem vytočená do nepříčetnosti, když mi třeba tykají v obchodě. Tam mám být prostě zákazník a má mi být projevna úcta vykáním bez ohledu na věk. Ještě teď vzpomínám na to, když jsem kupovala ve třech letech rodičům noviny a trafikantka mi řekla: Budete si přát ještě něco, slečno? Zkrátka i když vypadám mladě a občas po mně chtějí občanku na ověření zletilosti, tak by mi v obchodě a jiných službách měli vykat.“

Ahoj, zákazníku

Problém je, že spousta lidí si není jistá, kdy a jak svůj protějšek oslovit. Nevadí, od toho jsou příručky etikety pro ty, kteří jsou ochotni si informace doplnit. Mezi mladými však přibývá těch, jimž počáteční vykání připadá jako zbytečná překážka při navazování vztahů.

Internetová komunikace vesměs žádná pravidla etikety nectí a vliv má také anglo-americké prostředí. V angličtině sice můžeme druhou osobu oslovit jak křestním jménem, tak pane či paní, ovšem zájmeno „you“ platí jak pro „ty“, tak pro „vy“.

Rázem se tak může naše vykání zdát jako přežitek.

Tykání bez dovolení proto nastupuje ve jménu neformálnosti, která má vést k lepšímu porozumění a výkonům, a nahrazuje zdvořilost, jež do popředí kladla postavení na základě pohlaví, věku a zkušeností.

V 50. letech minulého století byli všichni povinně soudruzi. Společenskou hierarchii to však neodstranilo.

Ne každému je to po chuti. S tykáním na svých webových stránkách před časem začal například dopravce Leo Express, a dokonce to na nich svým zákazníkům oznámil. Po nějakém čase se však všechny informace na webu vrátili k oslovení ve 2. osobě množného čísla.

V době přípravy tohoto článku to dokazovaly některé věty, v nichž zůstaly překlipy, například: „Jsme vybaveni na práci i zábavu. Pod každým sedadlem proto naleznete zásuvku, která je ti Vám plně k dispozici.“ Oslovil jsem mluvčí společnosti, aby mi vysvětlila, proč se opět vrátili k vykání a jestli za to mohly reakce cestujících. Neodpověděla.

Zaujala mě také politika řetězce rychlého občerstvení Bageterie Boulevard. Ten sice na webu vyká, na dotazy zákazníků na Facebooku však zásadně odpovídá oslovením jménem, ať je tazateli 15 nebo 50: „Ahoj Jiří (Zdeňko, Karle...), děkujeme ti za tvůj dotaz.“

Když se jedna slečna ohradila, dostalo se jí odpovědi: „Tykání je naším standardem v komunikaci, který můžete vidět napříč komunikací na Facebooku.“ Uspěla každopádně lépe než já, protože ani mluvčí bageterie na moje dotazy nereagovala.

Nařízení shora

Familiárnost firem vůči klientům je prozatím něco, co ne všichni skousnou. Podle Miroslava Pomikala to souvisí se špatně odhadnutou cílovou skupinou. „Vykat středoškolákům, když jim nabízíte platební kartu, je blbost. Tykat padesátileté paní, která s vámi vyrazí na cestu, je nevychovanost.“

Firmy s „povinným“ tykáním mezi zaměstnanci však nejsou výjimkou. Lépe se samozřejmě zavádí v nově vzniklých podnicích, kde mají všichni stejné zkušenosti, v malých kolektivech nebo tam, kde převažují mladí.

Němčina sice také rozlišuje mezi tykáním a vykáním, přesto právě z Německa přišlo přede dvěma lety od nejvyššího šéfa skupiny Schwarz Klause Gehriga nařízení (oficiálně jen doporučení), aby si všichni zaměstnanci Lidlu a Kauflandu ze dne na den začali říkat křestním jménem. Tedy i v zemích, kde má vykání na základě společenské významnosti silnou tradici.

U nás se dotklo přibližně 19 000 zaměstnanců. Německého šéfa supermarketů prý nebavilo přeskakovat v tykání a vykání mezi svými přáteli, kolegy a podřízenými, proto oslovení ujasnil všem. Čeští jednatelé společnosti následně na pobočky rozeslali dopis, v němž se za rozhodnutí samozřejmě postavili. Vysvětlili, že změna je žádoucí i kvůli novým, mladým kolegům, kteří přicházejí z prostředí, ve kterých „pevně dané hierarchie nejsou zvyklostí“, a vyslovili se: „Tykání v našem podání je, stejně jako v životě, dobrovolné a vyjadřuje úctu ke kolegům.“ Podepsali se jako Pavel, Martin, Michal, Tomasz a Vít.

„Na základě reakcí kolegů lze říci, že tykání bylo pro většinu zaměstnanců příjemnou změnou, díky níž je vzájemná komunikace věcnější a otevřenější,“ podpořila novinku i mluvčí Lidlu Zuzana Holá.

Lenka ze Slevomatu krátce v Lidlu pracovala a zavedení tykání zažila. „Byla jsem dokonce přímo na směně, když to vedoucí prodejny zaměstnancům oznamoval. Takže jsem si s nimi ještě pár dní potykala, než jsem skončila,“ přiznává, ale vzhledem k tomu, že šlo v jejím případě o krátkou pracovní zkušenost, nechce záležitost blíže komentovat.

Nejasnosti při rovnosti

Nově zavedené oslovení v Lidlu a Kauflandu vzbudilo velký rozruch v médiích i v diskuzích na sociálních sítích. Publicista Michal Kašpárek na serveru neviditelnypes.cz napsal: „Tykání naordinované seshora celé firmě vytváří iluzi, že náhodné seskupení nahraditelných pracovníků funguje jako kamarádský kolektiv. A pro kamarády přece rádi uděláte práci navíc, nebo snad ne?“

A dále pokračoval: „S koncem vykání ale zároveň končí užitečný signál, který do každé věty vkládá sdělení o tom, který pes je dole a který nahoře. Skoro vždy je totiž zřejmé, kdo drží v rukou klíč k tykání. Pokud je naordinované seshora a bez dalších změn, hierarchii jeho zavedení neodstraňuje, jen ji zahaluje mlhou. Chvilími pak ani nemusí být jasné, že vůbec nějaké nahoře a nějaké dole je.“

Slevomat je sice proti řetězci supermarketů menší firma, navíc s pracovníky podobného věku, přesto její zaměstnankyně Lenka říká: „Nesetkala jsem se s tím, že bychom kvůli tykání řešili jakýkoli problém s kompetencemi nebo respektem.“ Není však na překážku, že i nezkušený brigádník si díky rovnosti může připadat jako šéf?

„Pokud se cítí jako šéf svého svěřeného úkolu, je to jenom dobře,“ domnívá se. „Může přinést nové nápady, kreativní řešení a třeba se časem na šéfa i vypracovat. Máme ve firmě několik takových případů.“

Rozhoduje významnost

Kdo nemá způsob oslovování nařízen shora, měl by se držet pravidel etikety.

„Když si v pravěku sedal bojovník na místo vyhrazené jeho pozici v družině, dával tím najevo, že ví, jaký je jeho společenský význam ve vztahu k ostatním příslušníkům kmene. Ve společnosti si nejsme všichni rovni, tady nám ústava nepomůže. Někteří lidé jsou společensky významnější, jiní v poměru k nim méně významní. Kategorie významnosti jsou obecně známy. Jsou to: žena, starší, nadřízený,“ píše Ladislav Špaček v publikaci Business etiketa a komunikace, vydané v roce 2013.

Pravidla jsou podle jeho slov jednoduchá. „Tykání navrhuje vždy společensky významnější osoba. Mezi osobami stejného pohlaví je to ta výrazně starší (u rozdílu do deseti let prioritu nehledejme, je to jedno). Mezi dospělým mužem a dospělou ženou tykání navrhuje žena. Nehledejme komplikace při věkovém rozdílu, ani 30 let rozdílu neznamena, že přednost získá muž. Ale pozor, na pracovišti jej navrhuje jedině šéf. Ani starší podřízený nebo podřízená nemohou přijít za šéfem a navrhnout mu tykání; o tom, koho si pustí blíž k tělu, si může rozhodnout jedině nadřízený, ne jeho podřízený.“

„Nabídku tykání od společensky významnější osoby nelze odmítnout,“ říká Ladislav Špaček.

Je také možné použít gramatický nástroj, který vykání trochu otupí, což je spojení vykání s křestním jménem.

„Nabídku tykání od společensky významnější osoby není možné odmítnout, byla by to velká neomalenost, až urážka. Komu se stalo, že mu někdo na oprávněný návrh ‚dal košem‘, bude si to pamatovat nejméně deset let. Pokud má někdo závažný důvod nepřistoupit na tykání, neměl by nabídku demonstrativně odmítat, ale měl by nenápadně vykat dál,“ vysvětluje Ladislav Špaček.

Ošemetný návrh

Nabídka na oslovení pouze křestním jménem se však někdy nemusí vyplatit. „Mám čerstvou zkušenost,“ říká Miroslav Pomikal z reklamní agentury Young & Rubicam.

„Přijel jsem někam na přednášku mezi fotbalové fanoušky. Staral se o mě jeden chlapík, který mi vykal, a mně to přišlo až moc, že se ke mně chová jako k nějaké honoraci. Tak jsem nabídl tykání. Vše se okamžitě změnilo k horšímu.

Tykání na sebe nabalí ‚vole a hele‘, což je ještě to nejmenší. Pak se člověk odhalí ještě víc a skončí to katastrofou, která zavede konverzaci do kategorie komentářů z internetových diskuzí. A to vlastně platí i pro značky. Vykejte zákazníkům a nenechte je moc koukat ‚pod pokličku‘. Nemusel by to být takový šlágr, jak si myslíte,“ radí firmám.

V oslovení stejně jako v dalších disciplínách etikety nakonec zásadní roli hraje výchova. Slušnost a zdvořilost si člověk v pozdějším věku osvojuje těžko. „Je to pár let, co jsme byli s manželem nakupovat a na pokladně zapomněl věrnostní kartičku,“ vzpomíná Jitka ze Starého Plzně.

„Pokladní na něj zavolala tak, že na to nezapomeneme, protože oslovení ‚hej, mladej‘ opravdu neuslyšíte často.“

Z dopisů čtenářů Šéfe, vy vole - Vzpomněl jsem si na léta, kdy jsem šéfoval skupince techniků vývojářů a montérů. Každý den před koncem šichty jsme se scházeli na krátkou poradu o tom, co jsme toho dne stihli udělat a co budeme muset stihnout zítra. Tenkrát Pepa, elektrikář, navrhl, že by šéf měl ostatním tykat a mančaft šéfovi taky. Znali jsme se, měli jsme za sebou pár průšvihů i dobrých výsledků, nepěstovali jsme žádné drby ani podrazy, bezva parta.

Nejstarší mezi námi byl František, o deset let starší než já, na slovo vzatý stavař – všichni si ho považovali a já byl rád, že ho mezi sebou máme. A František Pepův nápad zamítl. „Ty vole, co blbneš? by se říkalo i šéfovi snadno,“ argumentoval František, kdežto vy vole, to nejde, že jo. Petr Kersch

Žádné povinné tykání - V současnosti preferuju ve vztahu k obchodním partnerům pouze vykání a oslovení titulem a příjmením, u podřízených pak kombinaci vlastního jména a vykání. „Vítejte, Petro“ se mi jeví jako slušné a přijatelné pro obě strany. Nezní to příliš familiárně, případně nadřazeně.

Vždy jsem nesnášela, když mě do tykání někdo nutil. Příklad: přijdu na nějaký seminář a školitel řekne: „Jsme tady všichni z jednoho ranku, tak si budeme tykat...“ To se o mě pokouší infarkt a zásadně na tuto výzvu nepřistupuji. Podobně jako když nás jeden zaměstnavatel nutil vyjíždět

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

o víkendech někam na chatu a „družit se“. Jsem člověk společenský, který se rozhoduje podle vlastního mínění, ale dost konzervativní a nemám ráda, když mne chce někdo vmanipulovat do pozice, o kterou nestojím. LB

Chodili jsme spolu do školy? - Vzhledem k mému věku 75 let jsem skoro vždy první, kdo nabídne druhému tykání. Nedávno jsem se spřátelil s nádražákem z Prahy ve věku 55 let. Neodvážil se mi tykat, tak povídám, že my nádražáci (i já jsem bývalý nádražák) bychom si měli tykat, ne? Tak mi tykej a já ti budu tykat taky. Povídá: „Vážím si tvé nabídky!“

Nemám ale rád, začne-li mi někdo klidně tykat, to vždy řeknu: „Chodili jsme spolu do školy?“ Dotyčný se zarazí a některý se cítí přímo dotčený. Jiří Krejčí Soudruh se lidem zprotivil - Komunisti si vzájemně tykali a oslovovali se „soudruhu“. Nevadilo mi to, i **sokolové** se oslovovali „bratře“. Jenomže komunisti po Únoru začali tykat a oslovovat soudruhu každého, ať byl starý, mladý, žena, a co je horšího, i když jím vůbec nebyl. Tím původní pěkný výraz „soudruh“ naprosto zdevastovali a většinu lidí zprotivili.

Po sametu vedoucí střediska všem svým podřízeným tykal, ale jemu se muselo vykat. Kdo se nepřizpůsobil, vyletěl z práce. A to už se mi vůbec nelíbilo. M. Denková

Je jí 18, tak bude všem tykat - Představte si, že znáte dítě souseda nebo známého od jeho cca sedmi až deseti let. Pak přijde doba střední a vysoké školy a vy mu stále tykáte. Podle mne, proč ne? Jenže pak se stane, že vám dotyčná najednou také začne tykat bez toho, že byste jí to nabídli. Zaskočilo mě to a zeptala jsem se na to vlastních dětí. Jejich odpověď mě velmi zarazila: „Ona řekla, že už jí bylo 18 a má titul, takže tomu, kdo jí tyká, bude taky tykat.“ Irena Slivková

Šok pro kolegu - V pozdějším věku jsem zažila tykání přes telefonní linku, kdy mladý muž v domnění, že kolegyně na druhé straně drátu je pohledná „kočka“, mně tykal při každém rozhovoru se mnou. Ale ouha, přišel den D a on přijel do Prahy pro výsledky naší společné práce a zažil životní šok. Místo mladé „kočky“ ho čekala žena okolo 55 let a mile se na něj usmívala. Začaly se o něj pokoušet mdloby, nevěděl, jak se má tvářit, co říci. Tehdy jsem si to užívala a řekla mu, ať příště zvolí neutrální vykání, tykat si můžeme kdykoliv později.

Myslím, že to byla škola, kterou nikde nesežene. Osobně jsem nikdy šéfovi netykala, většinou to byli mladší kluci (pánové), kteří tykali mladším děvčatům než ženě ve středním věku. A vykala jsem tchánovi a stále vykám své tchyni. JŠ

Pozn. Příspěvky jsou redakčně zkráceny.

URL| <https://www.novinky.cz/zena/styl/465175-tykejme-si-povinne.html>

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Muž, který musel obhajovat d'ábla

18.3.2018 novinky.cz str. 00 Věda a školy

Miroslav Šiška

Jméno Kamilla Reslera z našeho povědomí dávno vypadlo, ale do dějin české justice se tento muž zapsal jako obhájce ex offa nacistického válečného zločince K. H. Franka. Tuto roli převzal na jaře 1946 nedobrovolně a byla nejtěžším úkolem jeho právnické kariéry. Věděl, že klient proces nikdy vyhrát nemůže a jemu samotnému nepřinese zisk ani slávu...

Když po válce předali Američané dopadeného Franka čs. úřadům a padlo rozhodnutí, že bude postaven před Mimořádný lidový soud, začala Advokátní komora hledat vhodného kandidáta na místo Frankova obhájce. Z právního hlediska to byla překerní situace. Bylo žádoucí, aby obhájce měl, zároveň však nebylo jasné, na čem má být obhajoba založena.

Ti, kterým komora funkci nabídla, okamžitě odmítli. Známý pražský advokát JUDr. Jaroslav Melen – poté, co se mu doneslo, že je mezi kandidáty – před kolegy například prohlásil, že bude-li ustaven, „svlékne se do naha, hodí si přes rameno prostěradlo, vyjde na nábřeží a bude volat: Já jsem Ježíš Kristus!“

Kde vzít zkušeného právníka, který dokáže být objektivní a nezneužije procesu, aby si takzvaně udělal jméno? Volba nakonec padla na renomovaného JUDr. Kamilla Reslera.

Právník a milovník knih

Tehdy třiapadesátiletý právník měl vynikající pověst člověka nebojácného a zásadového. Navíc uměl perfektně německy, což při rozhodování v Advokátní komoře také sehrálo svou roli.

Pocházel z rodiny berního oficiála a práva začal studovat v roce 1917 na Karlově univerzitě, když už měl za sebou tři roky válečné vřavy jako důstojník horských myslivců a z bojiště ho tehdy vysvobodil záchvat malárie.

V uniformě však zůstal a po vzniku samostatného státu se jako bytostný vlastenec a **sokol** stal jedním z velitelů nové čs. armády. Na jaře 1919 byl poslán na Slovensko, kde byl v bojích s příslušníky Maďarské republiky rad vážně zraněn do stehenní kosti a lékařům se jen zázrakem podařilo levou nohu zachránit. Zůstala však už navždy o několik centimetrů kratší.

Po právnických studiích nastoupil Resler v roce 1920 do advokátní kanceláře JUDr. Josefa Scheinera (náčelníka **Sokola**), s jehož synem chodil před válkou v Praze do stejného ročníku gymnázia. Za několik let si Resler otevřel vlastní advokátní kancelář a mezi jeho klienty patřili především spisovatelé, dramatici, grafici nebo nakladatelé.

Zřejmě i proto, že on sám miloval knihy a byl jejich vášnivým sběratelem, jakož i bibliofilí, přičemž mnohé bibliofilské tisky i sám vydával. Byl proslulý svou bohatou knihovnou slovanských starožitností a shromáždil také unikátní soubor čarodějnických tisků (knih o procesech s čarodějnicemi, o středověkém útrpném právu či zvůli).

Nežádal ocenění zásluh

Ve třicátých letech se Resler stal významným pražským advokátem s pověstí obhájce, který se nebál ujmout ožehavých úkolů. Snad nejznámější kauzou byl v roce 1935 případ německého bankovního ředitele Antona Kiesewettera, obviněného ze spolupráce s nacisty a obžalovaného podle zákona na ochranu republiky.

Nakonec nebyl tento Reslerův klient jeho zásluhou ani souzen, a to v myslích mnoha lidí nebylo správné. Vlastenecky smýšlející Čechoslovák – a navíc **sokol** – nemůže přece obhajovat Němce, zvláště když jde o obvinění z velezrady, psaly některé české listy.

V prvních měsících protektorátu se Reslerova advokátní kancelář stala místem pro tajné schůzky. Přes jiného svého gymnaziálního spolužáka, Jiřího Sedmíka (někdejšího tajemníka Edvarda Beneše), se zapojil do ilegální práce a staral se o ženy a děti odsouzených nebo popravených odbojářů.

Po zatčení Sedmíka spolupracoval Resler s Přípravným národním revolučním výborem, pomáhal odbojovým skupinám napojeným na Josefa Balabána a Josefa Mašína, ale byl například i poradcem v trestních věcech českých lidí při soudech. V posledních týdnech války získal cenné informace o diferenciaci členů protektorátní vlády a jejich plánech, které pak byly prostřednictvím České národní rady sděleny vysílačkou zahraničnímu odboji.

Po válce se nehlásil o ocenění svých zásluh a nevstoupil do organizace protifašistických bojovníků. Nečekal na vyznamenání, na pocty ani na výhody.

Jsem podjatý jako každý Čech

Možná i díky zkušenostem z případu Kiesewetter se Kamill Resler držel stranou soudních procesů, které probíhaly na základě Dekretu prezidenta republiky o potrestání nacistických zločinců a zrádců a Dekretu o Národním soudu z 19. června 1945.

„Byl jsem tehdy odhodlán, že nepřijmu obhajování u výjimečných soudů vůbec,“ napsal později. „Ale na naléhavou žádost přítele, osvobozeného politického vězně, jemuž jsem byl zavázán, převzal jsem v prosinci 1945 obhajobu Otty Bláhy.“

Tento generál protektorátního četnictva byl nakonec odsouzen k trestu smrti a veřejné mínění mu upíralo možnost kremace v obřadní síni ve Strašnicích. I takové vášně vyvolávaly retribuční soudy.

Tehdy už se ale na pořad dne dostal proces s bývalým státním tajemníkem K. H. Frankem. Nikdo z oslovených neměl o funkci obhájce ex offio zájem. Bylo totiž zřejmé, že určený advokát bude muset čelit tlakům žádajícím nemilosrdnou odplatu tomu, kdo byl jedním z hlavních strůjců národního neštěstí.

Advokátní komora nakonec 16. března 1946 ustavila do nevděčné funkce Kamilla Reslera, ačkoli v té době zastával místo zástupce žaloby Advokátní komory a jeden paragraf platného řádu ustavit takového funkcionáře obhájcem ex offio nedovoloval.

„Bránil jsem se všemi právními prostředky,“ vyprávěl o tom později Resler na jedné ze svých mnoha besed, „ale komora mne odmítla zprostit dokonce i tehdy, když se přihlásil pražský advokát JUDr. Jaroslav Stehlík, který byl ochoten dobrovolně obhajobu převzít.“ Marné byly i Reslerovy

námítky, že je vůči Frankovi „podjatý stejně jako každý Čech, protože mu popravili a uvěznilo mnoho přátel“.

Nikdy Frankovi nepodal ruku

Přijetím nedobrovolné povinnosti se Kamill Resler ocitl v takřka neřešitelné situaci, připomínající kvadraturu kruhu. Jako zkušený advokát věděl, že jeho klient proces vyhrát nemůže. Obhajoval člověka, kterého snad celý národ považoval za nepřítele číslo jedna. Přitom chtěl dostát stavovské cti a profesionálně plnit funkci obhájce. To znamenalo neopominout jedinou zákonnou možnost ve prospěch obžalovaného.

Přelíčení se z předpokládaných tří týdnů protáhlo na dva měsíce. Každý den po skončení řízení chodil Resler k Frankovi do cely a probíral s ním projednávané otázky. „Frank přenesl se poměrně snadno přes skutečnost, že jsem mu nikdy, přicházejí, odcházejí, nepodal ruku a že jsem tak udržoval odstup,“ vzpomínal později.

V mnohých debatách na cele se Frank snažil svého obhájce přesvědčit, že hlavním viníkem je Hitler, Himmler, Neurath, Heydrich i další. Že on sám nebyl iniciátorem, ale jen vykonavatelem cizích rozkazů. „Zato byl velmi uspokojen, když jsem mu předložil svůj obžalovací spis, kterým jsem prováděl právní námítky, přes něž nebylo z hlediska právní vědy snadno přejít. Den poté označil je za vynikající, ale hned připojil dotaz, co od nich očekávám, zda průtah, oddálení...“

V mnohých, až stereotypních debatách na cele se Frank snažil svého obhájce přesvědčit, že hlavním viníkem je Hitler, Himmler, Neurath, Heydrich i další. Že on sám nebyl iniciátorem, ale jen vykonavatelem cizích rozkazů. Resler mu nikdy nezatajoval, že jeho situace je kritická a že bojuje o život.

Frank přesto – podle Reslerových vzpomínek – neustále opakoval, že je politický vězeň a „počítal s tím, že nacističtí vůdci budou uvězněni na nějakém místě, kde – přísně střeženi – budou moci žít. Poznamenal, že myslí, že jejich osud bude podobný osudu Napoleonu.“

Navrhoval pro klienta blázinec

Jejich nekonečné rozhovory možná Reslera inspirovaly k nápadu, jak v rámci zákona využít jedné z možností obhajoby. Při jednání soudu 11. dubna navrhl, aby bylo nařízeno Frankovo psychiatrické vyšetření. Chtěl, aby se tribunál mohl přesvědčit, že obžalovaný není schopen posuzovat rozměry vlastního chování ani jednání a lidskost svého národa.

„Už sama ideologie nacismu je zruďná,“ pronesl Frankův obhájce ex off. „Cožpak může psychicky zdravý člověk přisvojit si právo vládnout despoticky lidem jiných názorů nebo jiné národnosti? ... Přitom obžalovaný je přecitlivělý k vlastní osobě, rodině a dětem, k činům, které se nějak dotýkají jeho zájmů. Vůbec nechápe, že důsledná oddanost vůdci, důsledné plnění jeho rozkazů, naprosté podvolení se jeho vůli může odporovat nějakým jiným normám. Jak tedy může být souzen a potrestán za své skutky?“

Reslerův návrh všechny překvapil. I samotného Franka. Na dotaz předsedy, co o tom soudí, odpověděl, že o obhájcově návrhu nevěděl a že se na něm ani v nejmenším nepodílel. Veřejný žalobce posléze Reslerův návrh odmítl se zdůvodněním: „Frank byl mnohokrát vyslýchán, napsal

mnoho dopisů a elaborátů a všechny mají svou logiku... Má dostatek rozumu a schopnost rozpoznat spáchané činy.“

Nicméně Resler i ve své závěrečné řeči 27. dubna 1946 – aniž by vyvracel ty části obžaloby, které Frank přiznal – se snažil přesvědčit soud o „duševní chorobě obžalovaného v době žalovaných činů“ s odkazem, že „nacismus nebyl jen chorobou několika vůdčích osob, ale celého národa“.

I když zřejmě nedoufal v účinnost své argumentace, uzavřel Resler svou závěrečnou řeč návrhem, aby „příslušné soudní úřady umístily obžalovaného trvale v uzavřeném ústavě pro choroby mysli“.

„Na to nadělám“

Frank však skončil 22. května 1946 na šibenici, nikoli v blázinci. Dopoledne téhož dne žádal Resler soud o podporu své žádosti o milost, kterou podal 21. května prezidentovi republiky.

„Nevíme, je-li odnětí života ve skutečnosti vůbec trestem,“ kladl řečnickou otázku. „Je tedy třeba, aby soud zvážil, není-li právě v případě souzeného účelné a pro lidstvo potřebné, aby zůstal živ, třebaž doživotně uzavřen v žaláři, aby mohlo se z paměti současníků a vědeckých spisů zvědět o konečných účincích Adolfa Hitlera... pro výstrahu budoucím pokolením.“

Předseda JUDr. Vladimír Kozák čte 22. května 1946 před popravou K. H. Franka rozsudek Mimořádného lidového soudu.

FOTO: Repro z knihy L. Tunys: K. H. Frank, noc před popravou

Mnohem později, při jedné přednášce v Nasavrkách, prozradil Resler krajanům tehdejší Frankovu bezprostřední reakci. Prý řekl: „Na to s...“ Byla to Frankova poslední slova v soudní síni a slyšelo je pouze několik uší v nejbližším okolí. Neocitla se tudíž v oficiálním zápise jednání a kultivovaný Resler je po letech před posluchači interpretoval výrazem: „Na to nadělám.“

Zpráva o posledních hodinách

Za obhajobu ex offio se Kamill Resler nedočkal zákonem stanovené odměny. Přitom mnohé listy jeho korektní přístup ocenily a obstál i podle názoru amerického prokurátora u norimberského tribunálu Roberta Jacksona, který se objevil v pankrácké soudní síni.

V době, kdy končil proces s Frankem, přibíral už Resler ožehavé obhajoby některých protektorátních politiků (předsedy vlády R. Bienerta, ministrů J. Kaprase a J. Havelky) i několika dalších mužů se složitou minulostí. (Kaprás a Havelka byli zproštěni obžaloby, Bienert odešel s třemi roky nepodmíněně.)

Okamžitě se ohradil a při odvolání se poprvé zmínil o své odbojové činnosti za nacistické okupace. Akční výbor dlouho mlčel a teprve v září svou klatbu zrušil. Znechucený Resler ale po dalších dvou měsících sám s advokací skončil.

Vrátil se ke svým největším zálibám: ke knihám, psaní literárních studií a práci ve vědeckých institucích. Staral se o pozůstalost mnoha umělců, dělal excerpty pro odborné ústavy. Na sklonku života se ponořil do soupisů knih z hořovické a křivoklátské zámecké knihovny, které byly svázeny do Národního muzea.

Sepsal také podrobnou zprávu o posledních třech hodinách života svého nedobrovolného klienta, kterou sám nazval Zaniknutí K. H. Franka. Škoda že podobné svědectví nezanechal také o stovce dalších hodin, které spolu strávili na cele při nekonečných debatách.

Kamill Resler, ďáblův advokát proti své vůli, zemřel 11. července 1961.

URL| <https://www.novinky.cz/veda-skoly/466435-muz-ktery-musel-obhajovat-dabla.html>

Turisté dnes přejdou Hřebeč

17.3.2018 Blanenský deník str. 01 Titulní strana
(stj)

BLANENSKO DNES

Boskovice – Dnes se boskovičtí turisté společně s tamními **Sokoly** vydají na vycházku. Z Koclířova na Hřebečový hřbet a do Křenova. Odjezd účastníků pochodu je vlakem v sedm hodin ráno z Boskovic přes Skalici nad Svitavou až do Svitav. Do Koclířova se pak přepraví autobusem. Odtud vyrazí na bezmála dvacetikilometrovou procházku.

Opečou si i špekáčky. „Počítám, že účast nebude velká. Ale já jako vedoucí pochodu jdu určitě,“ řekl Jaroslav Oldřich.

Region| Jižní Morava

„Sázíme na mládí, jinak bychom vymřeli“

17.3.2018 Mladá fronta DNES str. 16 Střední Čechy
(cov)

Před mnoha desítkami let se pyšili osmdesátičlenným sborem, který dominoval v celostátním měřítku, před několika lety byli na vrcholu ve stolním tenise. Nyní je pro mladé „**sokoly**“ tahounem třeba parkour. „Jsme připraveni na moderní trendy,“ říká starosta královodvorského **Sokola** Radek Sochr, který usiluje o vznik multikulturního centra právě pod hlavičkou tamního **Sokola**.

* Takže lidé k vám nechodí hlavně za sportem?

Jakákoli zmínka o **Sokolu** svádí k tomu, že si jej lidé spojují pouze se sportem, ale naše sokolovna je místem mnoha kulturních akcí. Pořádáme plesy, karnevaly, divadelní představení, čaje a rovněž dáváme prostor firmám pro podnikové večírky. Máme totiž mimořádně hezkou budovu, která připomíná spíše kulturní dům či nějaký zámeček. Navíc **Sokol** a akce s ním spojené měly u nás ve městě vždy tradici. My na ně jen navazujeme.

* Co tedy přetrvalo do současnosti?

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Vlastně téměř v ničem takzvaně neobjevujeme Ameriku. Naopak, snažíme se obnovit, případně navázat na to, co už zde jednou bylo. Například jsme v přístavku za sokolovnou projektovali nové umývárny, a když se začalo bourat, zjistili jsme, že už tam kdysi jednou sprchy byly. Dokonce ve stejné dispozici, takže jsme to jen udělali nové a odpovídající současným požadavkům.

* Zmínil jste důraz na kulturu...

Vyjmenoval jsem namátkou různé akce, ale chceme třeba obnovit divadelní scénu včetně takzvaných tahů. Máme v plánu vrátit se k divadlu rovněž v tom smyslu, že by tu časem působil stálý soubor. Případně by tu alespoň hostoval. Rádi bychom, aby se do sokolovny vrátily taneční kurzy. Dlouhodobějším cílem je pak přetvořit naše sídlo v jakýsi kulturní dům, který v Králově Dvoře chybí.

* Sokolovna jako kulturák?

Myslím, že už se nám to v mnohém daří. Nyní jsme zprovoznili úplnou novinku, Galerii Balkon. Název je odvozen od místa – jde o balkon hlavního sálu. Zahájili jsme v polovině února výstavou výtvarníka Jana Ryndy. Časem bychom chtěli využít i půdní prostory, třeba na přednáškové sály.

* Chodí do vašeho **Sokola** více lidí než v minulosti?

V Králově Dvoře byla sokolská jednota ustanovena v roce 1911 a vždy zde byla velká členská základna, šlo o 200 až 500 lidí. Řada obyvatel sympatizovala se **Sokolem** a podílela se na provozu jednoty, přispívala do rozpočtu. V současnosti máme kolem 600 členů, což je na Králův Dvůr obrovské číslo. Je to dané tím, že zde mám kolegy, kteří chtějí skutečně něco dělat, a náš **Sokol** je navíc otevřený lidem.

* Co je nyní vaší vlajkovou lodí?

Oživilo jsme volejbal, především ženský, protože kluci preferují spíše fotbal, kterému jsme se začali více věnovat od loňska. Snažíme se přitáhnout nejmladší generaci. Tím se dostávám k perličce, loni v září jsme rozjeli parkour, tedy vlastně pouliční gymnastiku. Děti o to mají velký zájem, také proto, že triky sdílejí na sociálních sítích či YouTube. Je to cesta, jak **Sokol** otevřít mladým, na parkur jich už nyní chodí asi šedesát.

* Takže jste si získali teenagery...

Je to jediná cesta, jinak bychom vymřeli. Věřím, že budeme schopni nadále být moderní, pokrokoví a atraktivní. A to nejen pro Králův Dvůr, ale pro celé okolí. V kultuře i spolkové činnosti je totiž naším cílem ocitnout se zpět na výsluní. Když budu mluvit o velkých snech, pak bychom se chtěli pokusit získat nové prostory na sportování, buď rekonstrukcí, nebo stavbou nové haly.

Regionalni mutace | Mladá fronta DNES - střední Čechy

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Tři roky v úkrytu, tajné křty i nová identita. Jak husitští faráři i věřící za války pomáhali Židům

17.3.2018 hlidacipes.org str. 00

Po anšlusu Rakouska před 80 lety a po ratifikaci mnichovské dohody značně stoupl počet židovských uprchlíků přesunujících se do československého vnitrozemí. Řada židovských rodin se snažila využít doposud poměrně vstřícného přístupu československých úřadů k zamýšlené emigraci.

Tu mohl uspíšit i nově získaný křestní list, který bezprostředně po křtu Židé od duchovních obdrželi. K řty ohrožených a pronásledovaných Židů, které v tomto období duchovní konali, sice nemohly mít vzhledem k platnosti norimberských zákonů vliv při určování židovství nově pokřtěných, ale mohly zásadně napomoci k jejich snadnějšímu a rychlejšímu vystěhování z protektorátu.

To byl také jeden z hlavních důvodů, proč Židé ke křtu přistupovali. Další, nepochybně méně využívaný způsob záchrany, ke kterému dotyční potřebovali křestní list, byla včasná změna identity, aby se tak mohli vyhnout povinné evidenci v příslušné židovské obci a následné deportaci.

Martin Jindra – Sáhnout si do ran tohoto světa. Perzekuce a rezistence Církve československé (husitské) v letech 1938 – 1945

Ukázky z knihy publikujeme se souhlasem autora i vydavatele – Ústavu pro studium totalitních režimů.

Za tímto účelem pokřtil třebíčský farář Jan Mazaný-Slavětínský Elišku Propperovou z Prahy-Vysočan. Poté jí vystavil řádně kolkovaný křestní list, a nikoli pouze osvědčení o křtu, jak zněl předpis. To učinil proto, aby její syn, který měl otce i další předky árijce, byl uchráněn od deportace.

K řty a otevřenými projevy solidarity se židovskými bratry a sestrami na sebe faráři všech církví brali značné riziko. Navíc je nutné si uvědomit, že svou pomoc a sounáležitost poskytovali v době silícího antisemitismu, který prorůstal společenským a kulturním prostředím druhé republiky i protektorátu a v různých podobách se k němu hlásili i někteří křesťané.

Už 14. října 1938 vydali představitelé profesních organizací českých právníků, notářů, lékařů i inženýrů prohlášení, v němž se konstatovalo, že není pro „budoucnost přípustno v zájmu nejdůležitějších statků národa, aby povolání lékařská, právníká a technická byla vykonávána Židy“.

Dokonce i **Sokol** se se svou rezolucí, kterou podepsalo 97 činovníků všech okrsků, v duchu poníženého češství připojil k protižidovským prohlášením, když požadoval přestěhování Židů, kteří se při sčítání lidu v roce 1930 nepřihlásili k československé národnosti. Ti měli odejít do zemí těch národů, k nimž se roku 1930 dobrovolně přihlásili.

Po zřízení protektorátu a vypuknutí války se postavení Židů neustále zhoršovalo. Postupně se rozbíhal proces „konečného řešení židovské otázky“. Hned v březnu 1939 musely být vypracovány seznamy členů židovských náboženských obcí.

Dne 21. června 1939 byl v souvislosti s nařízením říšského protektora von Neuratha o židovském majetku vymezen pojem Žid ve smyslu norimberských zákonů. Na území protektorátu byla postupně

přijata celá řada protižidovských zákazů a nařízení, které vedly k expropriaci židovského majetku a postupné izolaci židovského obyvatelstva.

Dalším Neurathovým výnosem byla – za podmínek, že nebude zpomaleno vystěhovalectví v samotné Říši – 15. července 1939 zřízena Ústředna pro židovské vystěhovalectví, jejíž chod se v Praze-Střešovicích naplno rozběhl 28. července 1939.

Příprava „konečného řešení“

Od zřízení Ústředny se Židé mohli legálně vystěhovat výhradně jejím prostřednictvím. Hlavní její úkol ovšem nespočíval v rozšiřování vystěhovaleckých možností pro židovské obyvatelstvo, ale především v znemožňování transferu majetku Židů.

Nacistická mašinerie se všemi uváděnými kroky systematicky připravovala na realizaci druhé fáze „konečného řešení židovské otázky“, na jejímž konci se vznášela smrt.

V roce 1940 se vystěhovalectví z protektorátu vinou rozličných příčin začalo zpomalovat. Zatímco od 15. března 1939 do konce roku 1939 se legálně vystěhovalo 19 016 osob, v roce 1940 to bylo již jen 6176 osob a o rok později toto číslo kleslo na pouhých 535.

Právě v roce 1940 dopomohl člen Církve československé (husitské) – CČS(H) Vilibald Hofmann, pracující na pražském branickém komisařství, jednomu ze synů židovské vinohradské rodiny Otze k získání pasu a k vycestování z protektorátu. „Po válce, někdy v létě 1945, přišla barevná pohlednice z Palestiny, na které mladý Otze děkuje otci za pomoc a sděluje, že ve zdraví přežil válku jako důstojník britské armády.“

Faráři byli opakovaně napadáni v ústředním tiskovém orgánu Protižidovské ligy Arijském boji, že křtí Židy, o čemž měly svědčit vývěsní tabulky na některých farách s úředními hodinami pro pokřtěné Židy.

Kupříkladu farář z Německého Brodu Václav Váňa se snažil osoby židovského vyznání, které přestoupily k CČS(H), uchránit od deportací církevními sňatky.

V říjnu 1941 oddal učitele Václava Pokorného s Erikou Věrou Pachnerovou, která do CČS(H) přestoupila z židovství 14. listopadu 1938. Oba byli předtím již jednou spolu oddáni a z manželství rozloučení.

Podle chronologie událostí je více než pravděpodobné, že si Václav Pokorný – navzdory zákazu manželství mezi Židy a říšskými státními příslušníky – vzal podruhé svou bývalou manželku, aby ji zachránil před rasově motivovanou perzekucí.

Přestože byli oba manželé v roce 1944 deportováni přes Hagibor, kde byl zřízen internační a transportní tábor pro Židy ze smíšených manželství, do Terezína, oba se v květnu 1945 vrátili zpět do Havlíčkova Brodu. Obdobný případ nastal v listopadu 1944, kdy farář Váňa oddal Theodora Třísku a židovskou míšenku Miroslavu Mahlerovou.

Rovněž laičtí členové CČS(H) si uvědomovali neslučitelnost Ježíšova učení s jakýmikoli projevy antisemitismu.

Raději ilegalita než transport

Zachovala se vzpomínka židovských manželů Františka a Růženy Ehrmannových, kteří se po tři roky skrývali v chalupě rodiny věřícího CČS(H), domkáře a zedníka, Matěje Homolky v Nechanicích čp. 25 u Spáleného Poříčí.

Když na podzim 1941 František Ehrmann obdržel předvolání k transportu, rozhodl se do něj nenastoupit. Mezi argumenty, které Ehrmannovi pro válce uváděli, patřil strach: „Manžel a já jako přímí svědkové okolnosti vraždy [prof. Theodora Lessinga] jsme se báli nacistické odvety, což byl jeden z důvodů pro ponoření do ilegality.“

Už v květnu 1939 projevili manželé Ehrmannovi nebyvalou vnitřní statečnost, když své dvě děti Jana a Elišku odeslali čtvrtým dětským transportem organizovaným Nicholasem Wintonem a jeho spolupracovníky do Velké Británie.

Jména obou dětí nenajdeme v oficiálním seznamu, neboť se k transportu připojily na poslední chvíli.

Stalo se tak díky seznámení jejich matky Růženy s vysokoškolskou pedagožkou Doren Warrinerovou, která od října 1938 organizovala v Československu pomoc pro uprchlíky z odtrženého pohraničí.

Obě ženy iniciovaly v pomnichovské republice zřízení domova pro děti, které musely opustit své domovy. Až do odchodu do ilegality zajistila Růžena Ehrmannová s manželem v jednom z vedlejších bytů v Libické 11, kde Ehrmannovi bydleli, útočiště pro 107 dětí. Odměnou za péči o potřebné děti pro ni byla možnost zařadit její dvě děti do Wintonových transportů.

Poté, co se Františku Ehrmannovi podařilo pro odchod do ilegality získat i manželku Růženu, která si zpočátku neuměla představit život v neustálé nejistotě a strachu, se manželé za pomoci zprostředkovatele Jaroslava Tolara ze Spáleného Poříčí, bývalého snoubence jejich blízké příbuzné, ukryli v Nechanicích.

Tři roky v úkrytu

Matěj a Růžena Homolkovi bydleli na kraji vesnice nedaleko lesa. Měli dvě dospělé děti, z nichž dvacetiletý syn Jaroslav žil stále společně s rodiči. Do připravovaného plánu, který počítal s vytvořením úkrytu a každodenní péčí o Ehrmannovy, tedy bylo zapotřebí zasvětit také jeho.

Přesun do chalupy v Nechanicích proběhl 3. května 1942. Homolkovi využívali ve stavení dvě obytné místnosti, z nichž jedna se namísto původně plánovaných několika dnů či týdnů stala na celé tři roky útočištěm pronásledovaných židovských manželů.

Pakliže do stavení zavítal nějaký host, ukryvali se Ehrmannovi ve výklenku za skříní v ložnici nebo na půdě či sýpce. Z vesnice o jejich ilegálním pobytu nikdo neměl tušení.

Jen u Pracnových v Horních Nechanicích se občas divili, proč k nim Jaroslav Homolka najednou tak často přichází žádat o přídělové lístky na kuřivo, tzv. tabačky. Manželé Ehrmannovi totiž byli kuřáci a díky této jejich zálibě se Jaroslav blíže poznal s Pracnovic dcerou Hanou, kterou si po několikaleté známosti v roce 1950 vzal za ženu a prožili spolu celý život až do Jaroslavovy smrti v roce 2014.

Kritický okamžik pro Ehrmannovy i jejich ochránce Homolkovy nastal po ozbrojeném útoku na Reinharda Heydricha. Všem zúčastněným bylo jasné, že provizorní úkryt v domě neuchrání Františka a Růženu před očekávanou domovní prohlídkou.

„Matěji!“ řekl, (František Ehrmann – pozn. autora), věděli jsme oba, ty i já, že to, co děláme, je nebezpečné. Ale abys ty a celá tvá rodina nasadili krky, tak to myšleno nebylo. Nevrt' hlavou. Slyšíš přece z rozhlasu, jak pořád opakují: popravena celá rodina... Růžena a já, my odejdeme. Ať se stane, co se stát má!“

Po poradě zvítězilo jiné řešení. Mužské osazenstvo chalupy se okamžitě dalo do kopání dva metry hluboké jámy pod dřevníkem, která se pro Ehrmannovy stala dočasným útočištěm pro nejbližší dny. Prohlídku v době vyhlášeného výjimečného stavu, kdy stanné soudy v Praze a Brně vynesly 1357 rozsudků smrti, provádělo v chalupě i jejím okolí asi 15 ozbrojenců.

Spravedliví mezi národy

„Dvacet minut trvala prohlídka, ale Františkovi a Růženě se zdála věčností. Esesáci nenašli nic podezřelého. Odešli prohledat dům sousedův. Matěj uvolnil otvor do kobky, ale teprve po další hodině, když esesáci už byli bezpečně z dohledu, dovolil oběma, aby ze skrýše vylezli.“

Ve st řehu museli být obyvatelé nechanického stavení neustále, neboť kdykoli mohla přijít do vesnice hospodářská kontrola nebo nečekaná návštěva, což se nejednou stalo. Rovněž obstarávat jídlo pro další dvě dospělé osoby bez potravinových lístků představovalo pro Homolkovy obrovskou zátěž a nejednou se stalo, že paní Růžena Homolková neměla co postavit na kuchyňský stůl.

Obstarávání léků v případě nemoci a shánění zpráv o pohybu „nežádoucích návštěvníků“ leželo zejména na mladém Jaroslavovi. „Při jejich nevolnosti jsem musel chodit k lékaři pro léky a říkat mu to, co mi řekli, sice mi nevěřil, že mi něco je, ale přesto jsem vždycky něco přinesl pro uzdravení.“

Poslední nebezpečí představovali prchající němečtí vojáci, kteří se přes vesnici valili od dubna 1945. Po dočasné zastávce jednoho z prchajících oddílů v Nechanicích bylo málem tříleté úsilí o záchranu dvou lidských životů zmařeno.

Do usedlosti nečekaně vtrhli němečtí vojáci a četníci, kteří na sýpce ukryté manžele Ehrmannovy objevili. Začalo vyšetřování, při kterém František a Růžena shodně tvrdili, že jsou příbuzní Homolkových z Plzně a že jejich dům byl vybombardován.

Neměli ale potřebné kenkarty, o nichž tvrdili, že je má Růžena Homolková, která šla ke starostovi Nechanic. Bylo potřeba ji varovat, aby se do chalupy již nevracela. Němečtí polní četníci nakonec rozhodli, že Ehrmannovy uzamknou v sýpce nad maštálí.

Ti na nic nečekali a uvolněnou dírou ve střeše vyskočili do zahrady a nezpozorováni utekli do nedalekého lesa, kde prožili další tři dny, než je zde našli Homolkovi.

„Uštvaní uprchlíci nechtěli věřit svým očím: byla to Růža! [...] ‚Pro pána krále, Františku, Růženo, jste to vy!? Matěj vás hledá po lesích už třetí den!‘ ‚Copak ti četníci už u vás nejsou?‘ ‚Ti odtáhli ještě ten den, kdy jste zmizeli!‘ ‚Odtáhli? A vůbec po nás nepátrali!‘?‘ podivil se František.“

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Až 5. května 1945, kdy se v Nechanicích začal ustavovat revoluční národní výbor, se František Ehrmann a jeho manželka mohli částečně přestat skrývat. Přesto jejich pozornost nemohla ještě několik dnů polevit.

Teprve po příjezdu amerických jednotek do Spáleného Poříčí 7. května 1945 přišla úleva. Celá rodina včetně dětí se po válce znovu setkala ve svém pražském bytě v Libické 11. Syn Jan Ehrmann (*1926) byl ve Velké Británii v červenci 1944 prezentován u československé zahraniční armády, načež v září téhož roku následovalo jeho přijetí mezi příslušníky československého letectva v RAF.

Domů se vrátil v srpnu 1945, jeho sestra Eliška (*1923) přicestovala o měsíc později. S Homolkovými byli manželé Ehrmannovi v přátelském kontaktu až do smrti. Jejich ochránce Matěj Homolka zemřel v roce 1949, jeho manželka devět let po něm.

Pochování jsou na hřbitově v Nových Mitrovicích. V roce 2001 byl manželům Homolkovým a jejich synovi Jaroslavovi udělen komisí izraelského památníku Jad vašem čestný titul „Spravedlivý mezi národy“. Slavnostního předání v Novoměstské radnici v Praze se osobně zúčastnil poslední žijící člen rodiny Jaroslav Homolka s manželkou Hanou.

URL| <https://hlidacipes.org/tri-roky-v-ukrytu-tajne-krty-i-nova-identita-jak-husitsti-farari-i-verici-za-vaiky-pomahali-zidum/>

Schátralá tribuna na stadionu Sokolů

16.3.2018 Hitrádio FAKTOR str. 04 17:00 Zprávy

Zuzana KUKLOVÁ, redaktorka

Se schátralou tribunou na stadionu českobudějovických **Sokolů** chce pomoci i město. Na plánované opravy dá pět milionů korun. Záměr ale ještě musí v pondělí schválit zastupitelé. Náměstek primátora Petr Podhola dodává.

Petr PODHOLA, náměstek primátora

Částka bude uvolněna až ve chvíli, kdy budeme mít oficiální vydání rozhodnutí ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o poskytnutí státní dotace. Jinými slovy, je tam tato pojistka.

Zuzana KUKLOVÁ, redaktorka

Pokud vše půjde podle plánu, dělníky ve sportovním areálu uvidíme už během letošního jara.

Hlaste se na Jaroměřský kros

16.3.2018 Rychnovský deník str. 12 sport rychnovsko
(mr)

Běh mimo dráhu

Jaroměř – Druhou dubnovou neděli se v areálu josefovské pevnosti a podzemních chodeb koná další ročník populárního Jaroměřského krosu, který bude zároveň Přeborem **České obce sokolské** v přespolním běhu 2018, Přeborem Královéhradeckého kraje v přespolním běhu 2018 a součástí seriálu Iscarex cupu 2018.

Hlásit se můžete elektronicky, nejpozději do 31. března prostřednictvím webu: www.jaromerskykros.cz.

cz, přičemž přihláška musí obsahovat všechny údaje z formuláře, který je na webu. Pořadatelé samozřejmě umožní registraci i v den závodu, ale už to bude za příplatek ceny startovného.

Celý závodní program bude odstartován úvodním během, jenž je na programu v 10 hodin (nejmladší žákyně).

Ve čtvrt hodinových intervalech budou následně startovat další dětské a mládežnické kategorie.

Závod žen na 4780 metrů je na programu ve 13 hodin, muži se na svou trať (9560 metrů) vydají ve 13.20 hodin. Celý atletický den bude ukončen dvěma hobby běhy, přičemž oba budou mít délku 2390 metrů. Ten první bude určen pouze pro běžce bez rozdílu věku, ten druhý pro běžce se psem.

Všechny tratě vedou pořadatelé po pěšinách, vlnitým travnatým terénem s nenáročnými překážkami. Hlavní kategorie přebíhá silnici, která bude krátkodobě uzavřena.

Region| Východní Čechy

Kniha mapuje německé spolky

16.3.2018 Mladá fronta DNES str. 18 Kraj Olomoucký
(mip)

Uničov

Historii patnácti spolků, jež od počátku 19. do poloviny 20. století působily ještě v německém Uničově, přibližuje nová publikace Gott zur Ehr' – dem Nächsten zur Wehr!

(Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci), která je k dostání v místním infocentru. Autory jsou Nikola Hirnerová a Miloš Hlava. V knize se věnují někdejšími ostrostřelcům, dobrovolným hasičům, **Sokolům**, vojenským vysloužilcům, ale také bruslařům, turistům či muzejníkům.

Regionalni mutace| Mladá fronta DNES - Olomoucký kraj

Vršovice, sportovní ráj v Edenu

16.3.2018 Pražský deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

ELIŠKA ČERNÁ

JAK JSME ŽILI v Československu

Pražský deník přináší nový cyklus Jak jsme žili v Československu. Každý týden pozveme čtenáře do novodobé historie jednotlivých pražských čtvrtí. Na procházku po významných momentech let 1918 až 1992. Tentokrát zveme do Vršovic.

Když vstoupilo Československo do samostatné éry, byly Vršovice městem s železnicí, zavedeným tramvajovým provozem, čilým spolkovým životem, městskými domy, několika školami, kostelem a další městskou vybaveností.

Původní vršovické domky v západní části obce začaly ustupovat novostavbám už na přelomu 19. a 20. století. Východní část vyrostla z velké části až po II. světové válce. Urbanistický rozvoj byl dovršen v 50. a 60. letech. „Tehdy se začalo stavět kolem stadionu Slavie a všechny ulice se jmenují po sovětských satelitech a městech. Teprve později se začalo stavět směrem ke kostelu sv. Václava,“ vzpomíná Zdeněk Krchov, který ve Vršovících vyrůstal.

Ve Vršovících není jen městská zástavba, ale hlavně velká koncentrace sportovních areálů a sportovců. „Vedle stadionů Bohemians, Slavia a plaveckého stadionu bylo ve Vršovících hřiště na házenou, několik hřišť pod Bohemkou, venkovní koupaliště, **Sokol** a další sportovní zázemí,“ popisuje pan Krchov. Po dobu trvání Československa vznikaly a zanikaly menší sportovní kluby a ty všechny potřebovaly svá hřiště. Nejslavnější sportovní oddíly jsou dnes jednoznačně zelenobílí Bohemians a červenobílá Slavia. „Bohemka byla v 50. letech celá dřevěná, ale když se začala tělovýchova socialisticky rozvíjet, tak se modernizoval i stadion. Z tvárnic se postavili zdi a na nich ochozy a tribuny,“ vzpomíná dále pan Krchov. Michal Ezechel, kronikář Prahy 10, doplňuje historii slávistického stadionu. „Fotbalový klub SK Slavia Praha se sem přestěhoval až v roce 1953, kdy přišel o své hřiště na Letné. O stavbě nového stadionu se uvažovalo dlouhá léta, ale slavnostně byl otevřen až 7. května 2008.“

TOVÁRNÝ

U zrodu vršovického průmyslu byla proslulá továrna na košile a jemné prádlo značky Zvon, která patřila Josefu Feiglovi. „Feiglovka“ stála na rohu ulice Vršovická a Moskevská a definitivně zanikla spolu s výstavbou nového panelového sídliště. Byly zde továrny na cukrovinky značky Koa a Kanold, mlékárna, octárna nebo továrna na elektrospotřebiče ETA. Nejproslulejší vršovickou továrnou je ale

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Waldeska neboli Kohinoorka se svým patentním knoflíkem a „KIN-girl“. Výroba drobného kovového zboží začala v pronajaté kolně a brzy se díky manažerským schopnostem Jindřicha Waldese přesunula do velké haly s více než 600 dělníky. Waldeska nestačila uspokojovat poptávku po svém zboží, a tak se v roce 1921 rozšířila o továrny v New Yorku a dalších místech po celém světě. Jindřich Waldes je tak vedle Tomáše Bati právem považován za nejúspěšnějšího českého prvorepublikového podnikatele.

Vršovice ale nejsou jen sport a továrny. Vršovičáci mohou být náležitě pyšní i na dva modernistické kostely – sv. Václava a Husův sbor. Oba vznikly začátkem 30. let 20. století. Autorem kostela na náměstí Svatopluka Čecha je světoznámý architekt Josef Gočár. Husův sbor projektoval architekt Karel Truska. Na kostelech zaujmou především zajímavě řešené věže s typickými symboly každé církve – kalichem a křížem.

ZÁBAVA

Vršovice byly vždy nejhustěji obydlenou částí Prahy 10. Kam si místní mohli po práci odskočit za zábavou, když zrovna nešli fandit? Za kulturou se chodilo do **Sokola** nebo do kina Vzlet a Pilotů. Oddech ve společnosti přátel nabízel bezpočet hospod a hospůdek, které jsou ve Vršovicích dodnes. Klid a procházku místní nacházeli hlavně v Heroldových sadech. Největším prvorepublikovým hitem byla ale pouť v Edenu. „V roce 1922 byl postaven velký zábavní a sportovní park Eden. Vznikl po vzoru vídeňského Pratru v místě dnešního stadionu Slavie,“ dodal Ezechel. Byly zde stánky a restaurace, promenády, vodní laguny, začarovaný zámek, pouťové atrakce, střelnice, velké vodní tobogány a další. Dominantou byla horská dráha.

Co říkají místní lidé?

„Vršovice se od 50. let určitě proměnily k lepšímu. Všechny domy se zprivatizovaly a opravily, takže jsou dnes Vršovice hezké a příjemné. Problém jsou auta, na které je tu málo místa a kazí celkový dojem.“

Zdeněk Krchov, vyrůstal v ulici Petrohradská

„S rodinou žijeme ve Vršovicích 4 roky. Pochvalujeme si zejména výbornou dostupnost kamkoliv po Praze a stále se rozšiřující pestrou nabídku služeb od hipsterských kaváren až po nákupní centrum. S malým dítětem oceňujeme i řadu menších parků. Vršovice jsou prostě tak akorát, ani rušné centrum ani vzdálený okraj Prahy.“

Lucie Černá, ve Vršovicích žije od roku 2014

Věděli jste, že...

... na nádraží ve Vršovicích byl 29. října 1918 zadržen c.k. místopředseda hrabě Coudenhove. Udivený místopředseda byl předán Antonínu Švehlovi, který mu oznámil vznik samostatného Československa.

... vršovický učitel Jan Zelenka pomáhal parašutistům po atentátu na Heydricha. Aby nepadl do rukou Němců, spáchal 17. června 1942 sebevraždu.

... poloha vršovického nádraží umožňuje posouvání vagonů i bez využití lokomotiv. Může ze to desetipromilový spád.

Tuto raritní výhodu mají jen 3 nádraží v Evropě.

... „český Edison“ František Křížík ve Vršovicích zkoušel své pokusy s novým tramvajovým pohonem.

Kam se podíváme příště?

Příští pátek se seriál Pražského deníku Jak jsme žili v Československu podívá do Slivence. Máte doma zajímavé snímky této čtvrti z let 1918–1992? Pošlete nám je i s komentářem na e-mailovou adresu: redakce.prazsky@denik.cz

„Vršovice jsou čtvrť s působivou historií. Vznikaly v době, kdy byl úplně jiný provoz, nebylo tolik aut. To se dnes bohužel promítá do nejpálčivějšího problému, kterým je parkování. Je potřeba najít řešení a ptát se místních.“

Vladimír Novák, starosta Prahy 10

Další díl již v pátek 23. 3. 2018

Foto autor| ČTK

Foto autor| Foto: ČTK

Foto autor| Zdroj: Kapitoly z pražské historie

Foto autor| Foto ze dne 27. 12. 1939. ČTK

Foto popis| SLAVIA. V neděli 27. září 1953 odpoledne byl v Praze-Vršovicích slavnostně otevřen nový stadion Dynama (Slavie) Praha. Sportovcům Dynama Praha odevzdal stadion k užívání primátor hl. m. Prahy dr. Václav Vacek (na fotografii).

Foto popis| VLÁČKY. Celkový pohled na seřadovací nádraží s vlakovými soupravami připravenými k odjezdu z nádraží Praha-Vršovice.

Foto popis| DOBOVÁ REKLAMA. Vršovičtí, kupujte u Vršovických, zněla výzva na reklamních stránkách místních novin doplněná sérií poutačů na vršovické podniky.

Foto popis| SÁŇKOVÁNÍ. Zimní radovánky ve Vršovicích si děti užívaly jako na vesnici.

Region| Střední Čechy

Hvězdný Patrik Eliáš

16.3.2018 TV Barrandov str. 15 18:30 Naše zprávy

Alexandra MYNÁŘOVÁ, moderátorka

Hokejista Patrik Eliáš se dočkal velké pocty, jeho dres vyřadil klub NHL. Před ním se toho dočkali ještě Dominik Hašek a Milan Hejduk.

Petr PŘEVRÁTIL, moderátor

Dvakrát vyhrál nejslavnější hokejovou trofej světa, Stanley Cup, má i medaile z olympiády a mistrovství světa.

Alexandra MYNÁŘOVÁ, moderátorka

Kolegovi Vaškovi Tittelbachovi se podařilo zjistit, v jaké roli by se mohl v Česku objevit.

Václav TITTELBACH, redaktor

Patrik Eliáš už se vrátil z té velké slávy z New Jersey zpátky do Čech no a my jsem ho zastihli tady v hale v Letňanech, jak hraje se svými bývalými spoluhráči z NHL.

Patrik ELIÁŠ, hokejista

Pro mě je to obrovská pocta, tam když se podíváte na ty jména mezi který jsem se zařadil, tak je to neuvěřitelná pocta pro mě.

Václav TITTELBACH, redaktor

Jaký to bylo, mít tam manželku, obě dcery?

Patrik ELIÁŠ, hokejista

Bylo to fantastický, ta starší už to trošičku vnímá, ta malá tam byla, dělala trošku show, protože to bylo dlouhý na ní, ale pro mě to je výjimečný, o tom to je.

Václav TITTELBACH, redaktor

A jak by Patrik Eliáš lákalo předat své zkušenosti mladým reprezentantům v Česku?

Patrik ELIÁŠ, hokejista

No lákalo, na rovinu jako pokud se člověk někde vidí, tak je to asi u ledu, u hokeje, zažil jsem toho spoustu nejen na tý mezinárodní, ale i hlavně i v NHL, zas na druhou stranu já musím říct, že si strašně užívám být s rodinou a být s kamarády a cestovat a tak dále, takže musí se to nějakým způsobem nakombinovat tak, aby to vyhovovalo všem.

Richard ŽEMLIČKA, bývalý reprezentant

Ti bejvalí hráči s takovejlema zkušenostma jako Patrik Eliáš, tak jedině to jednoznačně musíme vítat protože jak v kabině, tak i na ledě byl TOP a byl to hlavně lídr a od toho se ty mladý hráči můžou učit.

Vladimír KRAMPOL, sportovní úsek ČSLH

Já můžu říct, že jednání probíhají, je to na dobré cestě ,li jsou nějaký konkrétní výsledky, máme první vlaštovku v tom, že Patrik se zúčastnil dvou kempů se šestnáctkou, bavilo ho to a já doufám, že si pláceme.

Patrik ELIÁŠ, hokejista

Mě to bavilo bejt mezi nima a když člověk má pocit, že někam patří, že ho přijali, tak o to je to lepší a něco takovýho bych si dovedl představit jako pokračovat v tom dál.

Richard ŽEMLIČKA, bývalý reprezentant

I Patrik Eliáš potvrdil, že trénink má být pestrý a měl by děti bavit.

Patrik ELIÁŠ, hokejista

Já jsem hrával fotbal do sedmnácti let a hrozně mi to pomohlo, jo, chodil jsem do **sokola** samozřejmě taky a myslím si, že ta všestrannost, skákání na trampolíně, přeskok a takovýhle ty prostě normální věci, tak těm dětem, tý mládeži to pomůže prostě v čemkoliv.

Václav TITTELBAACH, redaktor

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Patrik to má v hlavě srovnané a v případné roli trenéra bude pro český hokej opět přínosem. Pro Televizi Barrandov - Vašek Tittelbach.

České stopy v Chicagu

16.3.2018 Právo Víkend str. 16 Retro

Před 85 lety, v březnu 1933, zemřel v Miami na následky střelby atentátníka starosta Chicaga Čechoameričan Antonín Čermák. Bylo mu jen 59 let. Jako přítel prezidenta Franklina Delano Roosevelta se ocitl v jeho blízkosti v okamžiku, kdy anarchista mířil svou zbraní právě na hlavu Spojených států.

„Jsem rád, že jsem to byl já a ne vy,“ řekl Čermák Rooseveltovi během jeho návštěvy v nemocnici. Čermákův stav se zdál zpočátku stabilizovaný, přesto devatenáct dní po atentátu zemřel. Čeští imigranti tak přišli o svého nejslavnějšího rodáka a ze dne na den se také zhatily všechny plány na vzájemnou spolupráci s Masarykovým Československem. Jméno starosty českého původu dodnes v Chicagu připomíná třicet kilometrů dlouhá Cermak Road.

Z dělníka zákonodárce

Antonín Josef Čermák se narodil 9. května 1873 na Kladně do rodiny horníka. Nebyly mu ani tři roky, když se Čermákovi rozhodli podniknout cestu na americký sever. Důvody měli stejně jako většina imigrantů ekonomické.

Cesta přes Atlantický oceán tehdy byla hodně náročná. Lidé se tísnili na přeplněných lodích za nedostatečných hygienických podmínek, často trpěli mořskou nemocí a nedostatkem jídla. Zvládnout strasti dlouhé cesty jim pomáhala vidina lepšího života.

Čermákovi se usadili v Chicagu, kde Antonín od jedenácti let pracoval jako tovární dělník. Později se pustil do podnikání v povoznictví. Zvolil dobře, zakázky se mu hrnuly ze všech stran a nejvýnosnější od dřevařské firmy International Harvester.

Čermák nechával vyvážený dřevěný odpad dále zpracovávat a prodával jej v dělnických čtvrtích na zátop. V pouhých dvaadvaceti postavil dvoupatrový dům a přivedl si do něj českou dívku Marii.

V té době již obchodoval s pozemky a jeho nejčastějšími zákazníky byli krajané. Na počátku 20. století byl zvolen zákonodárcem za svůj distrikt do kongresu státu Illinois a šest let bojoval za práva chudých dělníků a rozvoj Chicaga.

Poté, co se vrátil do komunální politiky, zasadil se o vybudování nemocnice a vyšší školy a jeho popularita neustále rostla. Když v roce 1920 nastala éra prohibice, založil sdružení bojující za právo pít alkoholické nápoje podle vlastního uvážení. To vnímal jako otázku osobní svobody. Zasloužil se také o stálou finanční podporu matek samoživitelek či adopci sirotek do rodin.

Triumfální uvítání

V dubnu 1931 byl Antonín Čermák zvolen starostou Chicaga. Zpráva obletěla svět a dostala se samozřejmě i do Čech. Psaly se na něj oslavné ódy, on sám však zůstal při zemi. Uvědomoval si, v jak složité situaci do funkce nastupuje. Městu hrozil bankrot, mělo dluhy v mnohamiliónové výši, nedostatek peněz byl i na platy členů policie, učitelů či hasičů.

Během dvacátých let narostl počet obyvatel Chicaga ze sedmi set tisíc na téměř tři a půl miliónu. Dvě třetiny navíc připadalo na přistěhovalce.

Čermák město řídil jako manažer, za spolupracovníky si vybíral experty, nehledě na stranickou příslušnost. Zapojením tisíců lidí do veřejných služeb snížil nezaměstnanost, volal po zavedení sociálních reforem, a především vytáhl do boje proti mafii.

Snažil se vybudovat nezkorumpované útvary městské policie, jež by likvidovaly zločinecké sítě, sklady lihu a herny. V létě 1932 podnikl turné po Evropě, při němž navštívil sedm zemí včetně Československa. Dne 4. srpna 1932 přicestoval do Karlových Varů, aby se krátce zotavil v lázních. Poté pokračoval do Prahy, kde se mu dostalo triumfálního uvítání již na nádraží.

Davy lidí jej provázely až na Václavské náměstí, kde se ubytoval v grandhotelu Šroubek (dnes Evropa). Nadšené skandování musel uklidnit improvizovaným projevem k Pražanům na balkóně. Téhož večera promluvil do rozhlasu a fascinoval posluchače svou plynou češtinou.

Pokoušel se napravit pověst Chicaga coby ohniska zločinu, zdůrazňoval, že jde o čtvrté největší české město na světě, a vybízel k hlubší spolupráci. Jenže nečekaná smrt mu v tom všem zabránila.

Plzeň i Malé Vinohrady

Když se chtěl občan za Rakousko-Uherska legálně vystěhovat do zahraničí, potřeboval získat povolení okresního hejtmanství, muži navíc museli mít splněnou vojenskou povinnost. Do Ameriky Češi nejčastěji odplouvali z Německa, ale využívali i spojení z anglických, nizozemských či francouzských přístavů. Jen málokdy odjížděli s tím, že by uměli alespoň trochu anglicky.

Právě pro ně vytvořil již na konci 19. století v Chicagu usazený evangelický duchovní, novinář a překladatel F. B. Zdrůbek tzv. Tlumač, dnes bychom řekli konverzační příručku.

Text se vždy skládal z české věty, jejího anglického překladu a fonetické výslovnosti. Zdrůbek také působil jako redaktor v několika českých novinách a časopisech, vydávaných pro krajany. Zasloužil se i o založení Českého národního hřbitova v Chicagu.

Češi se v Chicagu usazovali nejprve na severu města, odkud se kvůli růstu cen pozemků brzy přesunuli na západ. Tady vznikla oblast nazvaná Praha. Na jihu k ní přibyla česká osada Malá jižní strana. Z Prahy dále na západ se pak zrodila česká Plzeň, která se posléze stala největší českou čtvrtí v celé Americe.

Kousek od ní byly založeny dvě menší kolonie – U vápenek a Klatovy. V Chicagu byste ale našli i Malé Vinohrady, Cicero a Berwyn, kde si Češi budovali domky zejména ve 20. a 30. letech minulého století. * České buchy a koláče

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Čím se Češi v Chicagu živili? Nejčastěji manuální prací v továrnách, na jatkách, pilách a v docích. Později mezi imigranty přibývalo živnostníků, a tak české čtvrti ožily jejich hostince, obchody s potravinami, řeznictví a pekařství, ale také české tiskárny, banky a pivovary.

Teprve příslušníci druhé generace přistěhovalců, když získali patřičné vzdělání, se uplatnili v prestižních profesích, jako je lékař nebo advokát.

Je zřejmé, že jako první české veřejné budovy byly postaveny kostely. Ve značné části z nich se mše slouží dodnes, i když už dlouho nejsou v rukách české komunity. Převzali je totiž většinou Mexičané, kteří osídlili celé bývalé české čtvrti.

Původní katolické kostely si Hispánci vyzdobili barevnými graffiti a spoustou květin, zároveň v nich ale zanechali i původní české nápisy.

S čím českým se však setkáte dodnes – alespoň ve čtvrti Cicero – jsou české buchty, koláče a chleba. Čeští imigranti se samozřejmě nemohli obejít bez svých škol (svého času jich tu bylo víc než třicet) a **Sokola**, který nedávno oslavil již 150 let trvání.

Slavní rodáci

Češi v Chicagu silně podporovali československý odboj během první i druhé světové války. Náš první prezident také město třikrát navštívil, podobně i bratr druhého prezidenta Vojta Beneš. Zároveň američtí Češi organizovali hromadné výpravy do své původní vlasti, především v časech, kdy se konaly všesokolské slety nebo významné výstavy.

Řada chicagských rodáků s českými kořeny se proslavila ve světě, mezi nimi zvláště Eugene Cernan, po otci slovenského, po matce českého původu, který v roce 1972 stanul v rámci mise Apollo 17 jako zatím poslední astronaut na měsíčním povrchu, nebo herečka a výtvarnice Kim Novak, známá nejen z Hitchcockova filmu Vertigo.

Opomenout nelze ani Raymonda Kroce, syna českého přistěhovalce z Plzeňska, který od bratrů McDonaldových odkoupil řetězec rychlého občerstvení a vybuodoval z něj jednu z nejvýnosnějších značek na světě. Časopis Time ho zařadil mezi sto nejdůležitějších osobností 20. století.

V poslední době vyšly dvě publikace, zabývající se dějinami Čechů v Chicagu: České Chicago Martina Nekoly (NLN) a Střípky z českého Chicaga Jaroslava a Lenky Křížových (Academia).

Starosta Antonín Čermák se pokoušel napravit pověst Chicaga coby ohniska zločinu. Zdůrazňoval, že Chicago je čtvrté největší české město na světě

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Zakladatel vojenské kynologie

16.3.2018 Lidové noviny str. 20 Poslední strana
ZDENĚK ŠPITÁLNÍK

KALENDÁŘ HRDINŮ OSUDY, KTERÉ INSPIRUJÍ

PRAHA Dokonale vycvičení psi mají dnes své nezpochybnitelné místo u policie a armády. Používají se tam, kde lidské smysly nestačí. Dnešní osobnost z řad legionářů stála před 100 lety u počátků československé vojenské kynologie. Vraťme se ale na začátek příběhu.

František Jirsa se narodil 12. března 1876 v Suchdole. Vystudoval vyšší reálku, byl aktivním **sokolem** a před vypuknutím války pracoval jako kontrolor tabákové režie.

Na východní frontu odjel jako záložní důstojník s píseckým domobraneckým plukem č. 28. Již v září 1914 se ale ocitl v ruském zajetí u Opole. Ze zajateckého tábora vedla jeho cesta k srbské divizi, kde získal hodnost kapitána. V květnu 1917 vstupuje do československých jednotek v Rusku a je zařazen k 5. čs. střeleckému pluku.

Výcvik sanitních a strážních psů

V Rusku přestoupil na pravoslavnou víru a přijal jméno Vladimír. Nejzajímavějším obdobím jeho působení v legiích je funkce velitele školy pro výcvik sanitních a strážních psů v Tomsku (sanitní psi byli trénováni, aby vyhledali raněné – pozn. red). Jako náruživý myslivec měl pro svěřený úkol ideální předpoklady. Během evakuace čs. jednotek z Vladivostoku velel major Jirsa transportu na lodi S. S. Nanking. Přes Japonsko se legionáři dostali do San Diega a poté do Washingtonu, kde československé vojáky v čele s Jirsou přijal i prezident Woodrow Wilson.

Škola pro výcvik vojenských a sanitních psů byla v Československu zřízena již v květnu 1920 a velením byl pověřen opět major Jirsa. Sídlem školy byl Kostelec nad Orlicí, kde probíhal intenzivní výcvik vyhledávání zraněných. Velitel byl však po milostné aféře s vdanou ženou velení zbaven a z armády odešel. Výcvik psů v armádě postupně ztrácel na důležitosti a škola byla v průběhu 30. let zrušena. Následně se Vladimír Jirsa věnoval podnikání s kožešinami stříbrných lišek a posléze se opět vrátil k původní profesi, tedy k obchodu s tabákem, nyní v rámci Legiobanky. Za dodavatelí tabáku jezdil do Turecka a v roce 1930 sem poslal i svého syna Miloslava. Po vypuknutí druhé světové války vstoupil Miloslav Jirsa do čs. jednotky na Středním východě a později v Británii působil na Vojenské rádiové ústředně, kde přijímal depeše z protektorátu...

Foto popis| František Vladimír Jirsa (1876–1966) byl československý legionář. Jím řízená škola pro výcvik strážních a sanitárních psů vznikla v sibiřském Tomsku. Na velkém snímku je její areál. Po návratu do Československa se Jirsa stal šéfem vojenské kynologie mladého státu.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Otakar Jaroš padl před 75 lety

16.3.2018 5plus2 str. 04 Mělnicko
VIKTOR VOTRUBA

Důstojník spjatý s Mělníkem bojoval u Sokolova a stal se prvním zahraničním Hrdinou Sovětského svazu.

ZÁBLESK HISTORIE

MĚLNÍK / V dobách minulého režimu jej bylo všude plno. Aby ne, Otakar Jaroš byl jako první cizinec ve druhé světové válce vyznamenán titulem Hrdiny Sovětského svazu. Za socialismu tedy jeho památka požívala náležitě úcty. Mladý československý důstojník se o svou slávu zasloužil ve známé bitvě u Sokolova, v níž padl. Letos 8. března uplynulo 75 let od jeho úmrtí. V Mělníku, kde prožil své dětství a mládí, jej dodnes připomíná bronzová socha v nadživotní velikosti, hrdě se tyčící na vysokém čtyřbokém podstavci v parku u Masarykova kulturního domu. S dalekohledem v levé ruce a zařatou pěstí pravé ruky tam stojí již od roku 1958, kdy jej tak ztvárnil sochař Oskar Kozák.

Sokol, skaut a voják

Otakar Jaroš se narodil 1. srpna roku 1912 v Lounech do skromných poměrů rodiny strojířve rakousko-uherských státních drah Františka Jaroše a jeho manželky Anny, za svobodna Konopáskové. Celé dětství prožil v Mělníku, kam se rodina přestěhovala, když bylo Otakarovi devět měsíců.

Již od mládí byl ve výborné fyzické kondici. Byl **sokolem**, skautem a v Mělníku také členem veslařského klubu.

Studia začal na mělnickém reálném gymnáziu, ale nedokončil je a přestoupil do Prahy na Vyšší elektrotechnickou školu, kterou úspěšně absolvoval.

Po studiích nastoupil základní vojenskou službu a rozhodl se, že se stane vojákem z povolání. V roce 1935 šel na Vojenskou akademii v Hranicích, kterou ukončil v roce 1937 jako poručík telegrafního vojska. V dnešní terminologii bychom jej označili za spojaře.

Byl velkým vlastencem a zastáncem masarykovských ideálů. Jeho strýcem byl František Konopásek, generál československé armády popravený v březnu roku 1943 nacisty. Podle Eduarda Stehlíka, historika Ústavu pro studium totalitních režimů, jej zřejmě právě vzor jeho strýce přivedl do uniformy.

Byť jej komunisté jako symbol po jeho smrti neustále využívali, on sám podle historiků komunistou nebyl. Spíš naopak. Komunistické agitátory v armádě nerad viděl a oslovení soudruhu pro něj neexistovalo. Stále ctil principy armády demokratického československého státu. Sovětská tajná policie NKVD jej vedla jako důstojníka s antisovětskými postoji.

Cesta do Sovětského svazu

Po propuštění z armády kvůli obsazení zbytku Československa Jaroš krátce pracoval coby úředník na poště v Náchodě. Odtud se až na třetí pokus dostal přes hranice do Polska, kde posléze vstoupil do čs. legionu, se kterým v rámci Východní skupiny československé armády v zahraničí přešel do sovětské internace. Po přepadení Sovětského svazu se nicméně vrátil k funkci radisty.

XVI.
VŠESOKOLSKÝ
SLET 2018

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Při vzniku československé jednotky v Buzuluku byl jmenován velitelem výcvikové 1. roty. Na frontu odjel s 1. československým samostatným polním praporem v SSSR jako velitel 1. roty.

V březnu 1943, v době, kdy Sovětská armáda slavila vítězství bitvy u Stalingradu, se stal velitelem obrany u vesnice Sokolovo na Ukrajině, kde v hodnosti nadporučíka 8. března hrdinsky padl společně s téměř stovkou dalších vojáků. Podle svědectví byl zastřelen kulometem z tanku.

Z pohledu východní fronty byla bitva u Sokolova marginálním bojem, z pohledu československých vojenských dějin to ale podle historika Stehlíka byla důležitá událost. Byl to první boj našich vojáků na východní frontě a oni i přesto, že stáli proti přesile, ve svém boji obstáli.

Otakar Jaroš Narodil se 1. srpna 1912 v Lounech,

dětství prožil v Mělníku. Stal se československým důstojníkem z povolání a účastníkem zahraničního odboje. Padl v bitvě u Sokolova 8. března roku 1943. In memoriam byl vyznamenán Československým válečným křížem 1939 a povýšen do hodnosti kapitána. Jako první cizinec ve druhé světové válce byl vyznamenán i Zlatou hvězdou Hrdiny Sovětského svazu in memoriam a Leninovým řádem, který se s ní požil.

Foto autor| FOTO / VIKTOR VOTRUBA, VOJENSKÝ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV

Foto popis| Nahoře socha Otakara Jaroše u kulturního domu v Mělníku z roku 1958. Dole Jarošův archivní snímek.

Regionalni mutace| 5plus2 - Mělnicko

JAK JSME ŽILI v Československu

16.3.2018 Břeclavský deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

Drnholec

DRNHOLEC – Bohatou historií má městys Drnholec. První zmínka o něm je z roku 1046, kdy podle falza z dvanáctého století daroval kníže Břetislav ves Drinouice staroboleslavské kapitule. Dávné osídlení je doloženo archeologickými nálezy počínaje mladší a pozdní dobou kamennou. Ve třináctém století se tam usadili němečtí kolonisté, kteří tam žili až do konce druhé světové války. Německý název obce byl Dürnholz. Počátkem dvacátého století žilo v Drnholci 3200 obyvatel, nyní má 1785 obyvatel. Městys se nachází v Mikulovské vinařské podoblasti. Mezi jeho dominanty patří renesanční zámek ze šestnáctého století a pozdně barokní Kostel Nejsvětější Trojice. Drnholec je desátou obcí na

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Břeclavsku, kterou v seriálu představujeme.

Další díl již v pátek 23. března z Rakvic.

Foto autor| Foto: archivměstyseDrnholec

Foto popis| NADAČNÍ VELKOSTATEK V ROCE 1935. Nadační velkostatek v Drnholci vznikl v roce 1762 odkazem Rudolfa z Tieffenbachu. Velkostatek byl ještě v roce 1919 pod správou rakouského ministerstva obrany. V roce 1923 byl vykoupený za čtrnáct milionů korun a přidělený do správy československého ministerstva školství. Statek zanikl privatizací v roce 1992.

Foto popis| CVIČITELKY **SOKOLA**. **Sokol** v Drnholci založili ve dvacátých letech, jeho činnost obnovili čtvrtého dubna 1950. **Sokol** pořádal mnohé společenské akce, veřejná cvičení. V 50. až 70. letech třeba i ochotnická divadelní představení. Snímek je z roku 1952.

Foto popis| DRNHOLEČTÍ ČEŠI. V roce 1930 žilo v Drnholci 2896 obyvatel, z toho 2573 Němců, dvě stě třicet dva Čechů a jednadevadesát obyvatel jiné národnosti. Počet domů čítal šest set devadesát. Na snímku jsou drnholečtí Češi ve třicátých letech minulého století.

Foto popis| HODY. V obci se v minulosti pořádaly hody (Kiritoch) „na dvě strany“, kde určující bylo sociální postavení mládeže. Na fotografii je hodový průvod z pátého července 1978 konaný již dle zvyků nových obyvatel ze Slovácka.

Foto popis| PRVNÍ MÁJ. Průvod a shromáždění se při oslavě prvního máje, Svátku práce, za hojné účasti obyvatel konalo na náměstí. V 60. letech byla oslava vyšperkována tribunou před bývalým hostincem U Zlatého jelena, s fotkami velikánů a vlajkami spřátelených zemí socialistického bloku.

Foto popis| BUDOVNÍ KANALIZACE. V roce 1967 vznikl plán na odkanalizování části obce. Výstavba kanalizace byla dokončená v roce 1975.

Foto popis| VINOBRANÍ. Drnholečtí Němci v roce 1931 v trati Sonnenberg. Pěstování vinné révy přinesli na Drnholecko římský legionáři před téměř dvěma tisíci lety.

Region| Jižní Morava

JAK JSME ŽILI v Československu

16.3.2018 Frýdecko-místecký a třinecký deník str. 04 Deník

PALKOVICE

V dalším retrospektivním dílu o životě na Frýdecko-Místecku a Třinecku mezi lety 1918 až 1992 jsme zavítali do Palkovic.

Pokud máte vlastní dobové snímky ze svých obcí a měst, pošlete nám je na e-mail lukas.morys@denik.cz, případně doručte do místecké redakce na adresu 8. pěšího pluku 2380, Frýdek-Místek. V budoucnu je můžeme do seriálu zařadit.

Za snímky a popisky děkujeme obci Palkovice.

Příště, v pátek 23. března, zavítáme do Lhotky pod Ondřejníkem.

Foto popis| STŘED OBCE Palkovice ve 20. letech minulého století. Přední budova na snímku je obchod s látkami Františka Lejska, prostřední budova pekařství Františka Hušky, za ní stojí Lidový dům a zcela vzadu je vidět kostel.

Foto popis| ODHALENÍ pomníku T. G. Masaryka a Antonína Švehly v Palkovicích v současné lipové aleji se uskutečnilo 7. srpna 1938 v rámci oslav

dvacátého výročí vzniku republiky.

Foto popis| SLAVNOSTNÍ PRŮVOD členů **Sokola** u příležitosti veřejného cvičení v roce 1947, které se uskutečnilo již na novém (současném) hřišti. V předchozích letech se cvičilo na Bařině.

Foto popis| OBČANÉ PALKOVIC očekávají průjezd pelotonu cyklistické soutěže „Závod míru“, snímek pochází z 12. května 1959. Obcí ten den projelo 108 závodníků z 18 států.

Foto popis| PRÁCE na výstavbě nové tělocvičny v Palkovicích, které započaly v roce 1974. Tělocvična byla slavnostně otevřena 11. února 1978.

Foto popis| PRVOMÁJOVÝ PRŮVOD v roce 1980, zpestřený skupinami cvičenců ve spartakiádních úborech. Celkově se průvodu zúčastnilo 1480 občanů, nahřišti pak vystoupilo 348 cvičenců a přihlíželo 850 diváků.

Region| Severní Morava

Radnici změnil syn koželuha

16.3.2018 5plus2 str. 04 Praha a okolí
JAN BOHATA

Metropoli proměnil potomek rodu koželuhů

František Václav Pštross

k nepoznání. Podnikatel a politik se narodil před 195 lety.

ZÁBLESK HISTORIE

PRAHA Smradaři – takhle nelichotivě přezdívali měšťané Nového Města pražského sousedům, kteří se ve Vojtěšské čtvrti věnovali jirchářskému řemeslu. Zpracovávání kůží z jehňat, kůzlat či vysoké zvěře pomocí kamence totiž doprovázel nelibý zápach.

„Na jirchářské řemeslo navazovala i rodina koželuha Františka Pštrosse, otce budoucího pražského purkmistra Františka Václava,“ uvedl historik František Ekert. Pštrossovi však měli schopnosti a ambice povznést se nad rodnou Vojtěšskou čtvrtí.

František Pštross počátkem 30. let 19. století vstoupil na kolbiště komunální politiky. V pražském obecním zastupitelstvu strávil téměř půlstoletí. Uspěl i ve volbách do zemského sněmu, a to jako kandidát za Staré Město. Koželužník se za zásluhy dočkal i povýšení do šlechtického stavu. Potomkovi Františku Václavovi chtěl dopřát dobré vzdělání, zapsal ho proto na prestižní piaristické gymnázium v Jindřišské ulici.

„Po absolvování šestého ročníku se ale František Václav vzdal studií a převzal otcovu živnost,“ vysvětlil historik Josef Přecechtěl. V roce 1845 se stal mladý Pštross mistrem a o pár let později vyjel na zkušenou do Německa a Francie. Vzdělával se tam v praxi, národohospodářské teorii i právu.

Rodovou živnost poté proměnil v prosperující a moderně vybavenou kožedělnou fabriku s ročním obratem 90 tisíc zlatých. Obdržel za to od c. a k. místodržitelství zvučný titul „výsadní zemské továrny“. V Praze tak patřil ke špičce. František Václav se vrhl i na veřejné funkce. V obchodní komoře to dotáhl na předsedu. S jeho přispěním světlo světa spatřily živnostenský a obchodní zákon.

Ambiciózní podnikatel vstoupil stejně jako otec do komunální politiky. Na počátku 60. let 19. století se Praha mohla pochlubit 150 tisíci obyvateli. „Populační růst byl hlavně na předměstích s českou složkou obyvatelstva, zatímco v historickém jádru města počet německých obyvatel od 30. let stagnoval. Za této situace splývaly v Praze často sociální protiklady s nacionálními,“ uvedl historik Josef Janáček.

Březnové volby roku 1861 do čela metropole vynesly českou většinu, celkem volilo 5344 oprávněných měšťanských voličů. Čeští liberálové razili heslo „Pokrokem k lepšímu“ a posbírali 52 z 90 mandátů. Německá strana Přátel svobodomyšlné ústavy brala jen deset mandátů. „Šlo o druhé Solferino,“ přirovnal německý list Bohemia volební debakl k nedávné ostudné porážce rakouských zbraní na severu Itálie.

Volby vynesly na post purkmistra Františka Václava Pštrosse. „Vesla se chopil pevně hned na ustavujícím zasedání sboru obecních starších, kdy vrátil českému jazyku jeho stará práva,“ vysvětlil

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Přecechtěl. Na magistrátu, obecních radnicích a školách se začalo vzápětí úřadovat česky místo německy.

Vznikají nové školy, záložna a banka

Pro dvacet procent Pražanů, kteří jako „obcovací řeč“ uváděli němčinu, byly zakládány menšinové školy. Z Pštrossovy iniciativy vznikaly i další české vzdělávací instituce. Nepřehlédnutelnou je někdejší Vyšší dívčí škola na rohu Vodičkovy a Školské ulice. O rozvoj řemesel se postarala nová průmyslová škola.

Pražské finanční možnosti rozšířil vznik městské záložny a banky. Kondici obecní pokladny zlepšila další Pštrossova novinka – domácí začali platit daň z nájemného. Pražskou dopravu vylepšila mimo jiné přestavba Újezdské brány.

Nový purkmistr nepřehlížel ani sféru kulturní. „Vznikly desítky českých spolků a institucí, jako byly Hlahol, **Sokol**, Svatobor či Umělecká beseda,“ uvedl pražský městský archivář Karel Ledvina. Zrodilo se též Královské zemské prozatímní národní divadlo. Záchrany se dočkala jedna ze tří pražských rotund – sv. Kříže na Starém Městě.

Nesmírně činorodý první muž radnice se na počátku 60. let úspěšně ucházel o místo poslance zemského sněmu za obvod Nového Města pražského, uvolněné slovutným historikem Františkem Palackým. Za krátký čas, kdy působil v zemském zákonodárném sboru, se podílel například na osnově potřebného nového stavebního zákona. V českém parlamentu však byl nepřehlédnutelný i z jiného důvodu. „Choval se coby poslanec většinou trpně. Jen šlo-li o otázky národně-hospodářské neb obecní, probouzel se ze své ztrnulosti a pronášel řeči téměř vášnivě,“ charakterizoval jej tehdejší tisk.

Krátce po čtyřicátých narozeninách však purkmistr nečekaně podlehl zánětu mozkových blan. Komunální politice a podnikání se úspěšně věnoval i jeho syn Jaroslav. Ten za zásluhy získal i rytířský titul.

Foto autor| FOTO MHIMP

Foto popis| Vyšší dívčí škola na Novém Městě pražském dodnes připomíná zakladatelské počiny úspěšného podnikatele a pražského purkmistra Františka Václava Pštrosse.

Regionalni mutace| 5plus2 - Praha

JAK JSME ŽILI v Československu

16.3.2018 Brněnský deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

Jolana Halalová

Branišovice

ZÁMECKÁ OBEC. První písemná zmínka o Branišovicích pochází z roku 1222. Obec leží v Dyjskosvrateckém úvalu nedaleko Pohořelic. Její současná podoba vznikla spojením původních Branišovic a mladšího Vinohrádku.

V obci žije téměř šest set lidí, protéká jí Olbramovický potok, který zásobuje tři rybníky. V Branišovicích je barokní zámek, kostel svatého Vavřince a zvonička svaté Trojice. Obyvatelé jsou členy spolku rybníkářů a mysliveckého sdružení, stejně jako vinařského spolku. Ten vznikl v roce 1972 a funguje dodnes. Tradice v obci udržují mladí obyvatelé, kteří pořádají kromě jiného také krojované hody.

Další díl v pátek 23. března z Ivančic.

Foto autor| Foto: Antonín Mišun, Vlasta Kluchová, Jan Hošek a archiv obce Branišovice

Foto popis| **NEJMLADŠÍ OBYVATELÉ.** Tradice vítání občánků vydržela v Branišovicích dodnes, snímek je ze šedesátých let minulého století. Mateřská škola vznikla v Branišovicích po druhé světové válce.

Foto popis| **SOKOL BRANIŠOVICE.** Fotbalový klub **Sokol** Branišovice vznikl v roce 1956, už před druhou světovou válkou ale mužstvo hrálo proti Suchohrdlům. Na snímku z roku 1970 jsou fotbalisté Hošek, Strouhal, Fučík, Cirok, Kulich a další.

Foto popis| **MASOPUST.** Oslavy masopustu v obci pořádají místní každý rok. Chasa je organizuje spolu s hasiči, účastníci si pravidelně oblékají tradiční masky. Sbor dobrovolných hasičů vznikl v červnu 1945 poté, co z Branišovic odešli Němci.

Foto popis| **SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ.** Branišovická farnost spadá pod děkanství v Moravském Krumlově, sídlí v kostele svatého Vavřince. Na snímku z roku 1968 je pamětnice Vlasta Kluchová se spolužáky.

Foto popis| **MYSLIVCI.** Prvního září 1948 vznikl myslivecký spolek Branišovice. O čtyřicet let později předseda myslivců Jan Hošek otevřel novou myslivnu. Fotografie je z roku 1970.

Foto popis| **CHASA.** Hodová zábava má v Branišovicích tradici. Tamní chasa, kterou tvoří místní mladí, se pravidelně schází v salonku hospody U Šimků a každý rok pořádá dvoudenní hody.

Region| Jižní Morava

JAK JSME ŽILI v Československu

16.3.2018 Znojemský deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

Vedrovice

VEDROVICE leží šest kilometrů jihovýchodně od Moravského Krumlova. Historie obce sahá až do jedenáctého století. Lze předpokládat, že kdysi patřily Vydrovi a nazývaly se původně Vydrovice. Během staletí panství měnilo často majitele. Přes obklíčení německým prostředím zůstala obec vždy česká. Mezi pozoruhodné připomínky minulosti patří větrné kolo, které vyrostlo v letech 1912 až 1914, aby čerpalo vodu do vodojemu. Je jediné svého druhu na jihu Moravy. Ve vsi působí muzeum, které připomíná významné středoevropské naleziště neolitu a dávný život zemědělců. V turistické sezoně je přístupná i Venkovská stodola. Ve vsi panuje čilý spolkový život. Vedrovice jsou desátou obcí na Znojemsku, kterou v seriálu představujeme.

Další díl již v pátek 23. března z Horního Břečkova.

O autorovij Připravila: Ilona Pergrová za pomoci Anny Gigimovové, kronikářky z Vedrovic

Foto autor| Foto:: Archiv obce

Foto popis| SPARTAKIÁDA. Snímek zachycuje cvičení rodičů s dětmi. Vedrovičtí cvičenci se

zúčastnili všech sokolských sletů a později spartakiád od dvacátých let minulého století. Fotografie je z roku 1980.

Foto popis| VÍTÁNÍ . Fotografie zachycuje vítání občánků roku 1964. Zleva Marie Janíčková, Ludmila Závišková, Anna Bechová, Marie Bechová.

Foto popis| **SOKOL. Sokol** vznikl ve Vedrovicích roku 1919. Na snímku je spoluzakladatel František Schovanec – sedící ve druhé řadě druhý zleva.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Foto popis| VÝZNAMNÝ DŮM. Vedrovická tvrz Hanuše Vladyky 1407 – 1418. Nyní dům číslo 204. Hospoda Jana Čepery fungovala až do padesátých let minulého století.

Foto popis| PASTOUŠKA. Sokolská mládež se chystá na vystoupení do Písníku roku 1929. Domek v pozadí je obecní pastouška, která sloužila sociálně slabším obyvatelům Vedrovic. V roce 1958 ji nechala obec zbořit.

Foto popis| V KRAVÍNĚ. Pracovnice JZD. Stojící zprava: Ludmila Halová, Helena Slaná, Vlasta Trávníčková, Štěpánka Melkusová, Anna Bechová, Růžena Slaná, Valerie Hermanová, Ludmila Ostrá, pod nimi zleva Žofie Čechová, Božena Jandová, Marie Mašová.

Foto popis| OSLAVY. K životu ve vsi patřily i krojované slavnosti.

Foto popis| PRVNÍ PŘIJÍMÁNÍ. Děti z Vedrovic ve čtyřicátých letech. Zprava: Jan Kothánek, Jan Hladík, Antonín Vinkler, Jan Spěšný, František Světlík, Jan Novotný, Stehlík, Karel Holoubek, Zdeněk Závíška, Marková, Větrčíčková, Unzeittigová, Marie Jandová, Emílie Buršíková, Růžena Kelblová, Balcárková, Navrátilová Marta, Jaroslava Kasalová, Božena Závíšková, Novotná, Eliška Kašparovská.

Region| Jižní Morava

JAK JSME ŽILI v Československu

16.3.2018 Strakonický deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

BLATNÁ ZŠ J. A. Komenského

První zmínka o školství v Blatné je z roku 1412, kdy majitel panství Jan z Rožmitálu nařídil blatenskému faráři, aby vydržoval rektora farní školy. Další informace o ní nejsou známy, neb při požáru r. 1603 shořely všechny kroniky a zápisy.

Po požáru pak tehdejší majitel panství Václav z Rozdražova poručil měšťanům školu znovu postavit. Na místě dnešní sochy sv. Floriána vyrostla dřevěná škola, která sloužila 150 let, než spadla. Další zájem o výstavbu nebyl, a tak hraběnka Sereniyová koupila v roce 1761 tzv. Kocábovský dům (dnešní budova reniyová ZUŠ)

a dala jej upravit na školu. Roku 1834 zachvátil Blatnou opět velký požár a školu zničil. Ke stavbě nové pak došlo až po roce 1848 za přispění barona Roberta Hildprandta. Současná budova školy byla 18. září 1904 slavnostně vysvěcena jako „nejkrásnější školní palác v Čechách“.

Další díl již v pátek 23. března ze Strakonice, ohlédneme se za vojenskou historií

Foto popis| ROK 1988. Děti v prvomájovém průvodu v pionýrských krojích.

Foto popis| ROK NEZNÁMÝ. Výtvarná výchova paní učitelky Křivancové

Foto popis| ROK 1986. Slib pionýrů v patronátním závodě TESLA Blatná

Foto popis| ROK 1985 /1986. Nejlepší žáci 3. B. Vzadu zleva Vohryzková I., Peřínková J., Vylitová V. Dole zleva Štípková L., Šimánková V., Tvrdá M.

Foto popis| ROK 1986. Žák M. Krynický získal druhé místo v Okresním kole matematické olympiády.

Foto popis| ROK 2004. Oslava 110. výročí školy, odhalení busty J. A. Komenského v parčíku u školy. Zleva: Josef Kalbáč (senátor), Jiří Mikeš (starosta Blatné), neznámý pán, Blanka Malinová (**Sokol** Blatná), Karel Kryška (sochař, autor busty), Jiřina Karlíková (ředitelka školy).

Region| Jižní Čechy

Hřbitov už nebude na petlici

15.3.2018 Právo str. 12 Jihozápadní Čechy

(ib)

Bývalý hřbitov U Všech svatých na plzeňské Roudné, jehož historie sahá až do třináctého století, dříve vypadal jako z hororu – teď bude díky rekonstrukci alespoň občas přístupný veřejnosti. Můžete se sem vypravit od dubna do října vždy každou první středu v měsíci.

Radnice do areálu o ploše 1,4 hektaru investovala od roku 2000 zhruba dvacet miliónů, Správa veřejného statku nechala opravit obvodovou zeď, márnici, centrální kříž, prokoukla zeleň i významné hrobky a náhrobky. „V závislosti na finančních možnostech města se bude dál pokračovat s opravami náhrobků, úpravami hrobových polí a s rozšiřováním informačního systému,“ uvedl náměstek primátora Petr Náhlík (KDUČSL). Na Roudné je pohřbený například zakladatel zdejšího **Sokola** arciděkan František Herold, Antonín Kludský ze známé cirkusové rodiny, Jindřich Mikolecký, který se zasloužil o rozvoj Škodovky, jsou zde také hrobky některých významných měšťanských rodin.

Hřbitov úředně zrušili v roce 1904, od roku 1963 nebyl hlídán ani udržovaný, stal se cílem vandalů a uvažovalo se o jeho úplné likvidaci. K té naštěstí nedošlo, naopak od sedmdesátých let začali dobrovolníci usilovat o jeho záchranu a aktivisté zde pomáhají městu i nyní.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Atletická legenda Dana Zátopková (95) o svých dvou olympiádách i manželu Emilovi...

15.3.2018 ahaonline.cz str. 00 VIP svět

V předsíni svého bytu v pražské Troji nás přišla uvítat s chodítkem. Po předloňské operaci krčku se jí už dobře nechodí. Jinak je to ale stále velmi vitální dáma, která má optimismu na rozdávání. Atletická legenda, oštěpařka Dana Zátopková (95). Povídání s ní je zážitek, na který se nezapomíná. „Pokud se dožiju 96 let, tak to bude v naší rodině rekord, v tolika letech zemřela moje teta. A já bych ji tím překonala,“ říká se smíchem naše nejstarší žijící olympijská vítězka, manželka slavného atleta Emila Zátopka (†78). Žena, která nevynechala jednu volnou chvíli, aby mohla fandit při sledování sportovních přenosů z nedávných zimních olympijských her.

Když se člověk dožije ve zdraví více než devadesátky, tak se někdy říká: to je ale krásný věk. Je opravdu tak krásný, paní Dano?

Trošku bych k tomu tedy měla připomínky! Protože když by se mělo jednat o krásný věk, určitě bych si vybrala něco mladšího... Víte, pro mě byl nejkrásnější věk asi tak kolem padesátky. To už jsem měla za sebou všechny sportovní slávy a začala jsem pracovat jako trenérka. Byl to hezký čas, protože jsem se ještě cítila velice fit, fyzicky jsem na tom byla moc dobře a mohla jsem si ještě mnohé dovolit. Chodit si zaběhat, cestovat...

Takže skutečně nic pozitivního by se na pětadevadesátce nedalo najít?

„Ale já si vůbec nestěžuju! Jednak jsem nečekala, že bych se mohla tak vysokého věku vůbec dožít. Mám už 95 let pryč. Ale proč se říká, že je to krásný věk, nevím. Na druhé straně skutečnost, že jsem dělala sport, mi přece jen dává víc šikovnosti než ostatním starcům a stařenkám (a já už jsem stařenka!), kteří to nikdy nedělali. Pozitivní je, že člověk je v tomto věku nějak vyrovnaný, zvláště když je spokojen se životem, který vedl, a neříká si, co by kdyby. A já jsem s průběhem svého života celkem spokojená. Tady opravdu platí, že za ta léta to pěkné zůstává a škaředé padne ke dnu. Krásné zážitky převládnu a potlačí horší chvíle.“

Skvělých zážitků jste si během své sportovní kariéry prožila hodně. Proč jste si vybrala zrovna hod oštěpem, který vás pak tolik proslavil?

„Když jsem byla malá, tak mě mamka dala do **Sokola**, protože říkala: „S tou holkou to není k vydržení.“ Už tam jsem začala mít ráda fyzický pohyb, běhání, skákání, soutěžení a tak. S atletikou jsem se seznámila, když jsem studovala gymnázium. Za války jsem neměla kde závodit, začala jsem tedy hrát házenou. Jsem z jižní Moravy, z Uherského Hradiště, a tam byla tehdy dobrá házená. Nic k tomu nebylo potřeba, jen sehnat nějakou branku a hřiště. Po válce jsem šla studovat do Brna, opět jsem se začala věnovat atletice a při té příležitosti přišlo na to, že bych mohla házet oštěpem. Vyhrála jsem jednu soutěž, pak hned mistrovství republiky a už to šlo rychle. S oštěpem jsem ale začala až ve svých čtyřiaadvaceti let. Což bylo dost pozdě, z dnešního pohledu.“

A taky jste poznala svého budoucího manžela...

„To mělo taky vliv, že jsme se do sebe s Emilem zamilovali a že jsem si ho pak v roce 1948, po olympiádě v Londýně, vzala za muže. On už to v té době hrozně žral, byl někdo, dobrý běžec na

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

světové úrovni. A ve mně začaly bujet myšlenky: co kdybych zkusila být taky tak dobrá, abych byla vedle něj vidět? Protože vždy, když jsme někam přijeli, všichni vítali manžela a nakonec řekli: A taky vítáme jeho ženu.“

Jak tedy vzpomínáte na svou první olympiádu v Londýně?

„Byl rok 1948, první olympijské hry po válce. Něco úžasného po tolika letech těžkostí, strachu a hrůz. Splnila jsem na tu olympiádu limit a vrátila jsem se pak zpátky úplně nadšená úžasnou atmosférou, tradicí a vši tou parádou. A taky tím, že já obyčejná mladá holka z venkova jsem mohla tohle všechno prožívat. V Londýně jsem se umístila na sedmém místě. Když jsem se vracela letadlem domů, říkala jsem si, že udělám všechno možné, abych na příštích hrách byla platným členem naší výpravy, abych nebyla jen náhodný účastník. A to se povedlo o čtyři roky později, na olympiádě v roce 1952 v Helsinkách.“

Je až neuvěřitelné, že jste se v Helsinkách stala olympijskou vítězkou v hodů oštěpem v ten samý den, kdy váš muž

Emil Zátopek zvítězil v běhu na 5000 metrů.

„Je to tak, v jeden den Emil vyhrál pětku a já oštěp. Závody se měly konat ve stejný čas a já měla velké starosti, že se vůbec nebudu moci soustředit, protože budu sledovat, jak si Emil stojí na pětce. Byl to strašně napínavý závod, ale nakonec vše vyšlo tak, že napřed Emil vyhrál pětku a já jsem až potom šla házet. Ale stihli jsme se ještě potkat ve vstupu na stadion, on odjížděl do olympijské vesnice a já se chystala na závod. Tak jsem mu poblahopřála a povídám mu: „Půjč mi tu svou zlatou medaili pro štěstí“. Štěstí mi opravdu přinesla. A když teď v Jižní Koreji zničehonic vyhrála v super G Ester Ledecká, tak jsem se v myšlenkách vrátila k naší olympiádě v Helsinkách, kdy jsme byli s Emilem tak úspěšní. Kdy Emil vyhrál pětku, desítku a maraton a já ještě ten hod oštěpem. Takže to byl asi pro naše atletické fandky tehdy možná stejný šok, jaký já jsem teď prožívala u televize, když se to tak povedlo Ledecké.“

Zda má paní

Dana Zátopková svůj vítězný oštěp doma, jaký byl Emil Zátopek v soukromí a co dnes paní Danu v životě těší? To a mnohem více čtete v tištěném Aha! pro ženy číslo 11.

URL| <http://www.ahaonline.cz/clanek/144794/atleticka-legenda-dana-zatopkova-95-o-svych-dvou-olympiadach-i-manzelu-emilovi>

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Za deset let na koštu v Martínkově ochutnali 785 vzorků pálenek všeho druhu

14.3.2018 denik.cz str. 00 Regiony

Redakce

Martínkov - Již podesáté uspořádá v sobotu Tělocvičná jednota **Sokol** Martínkov košt pálenek. Přípravy na jubilejní ročník běží již několik týdnů a součástí koštu bude vždy i doprovodný program. S přednáškou o přípravě kvasu pro výrobu kvalitních pálenek vystoupí majitel pálenice v Krncích pan Josef Růžička.

„Košty probíhají v Martínkově vždy na velmi dobré úrovni. Je vidět velmi dobrá organizace samotného hodnocení vzorků, a i následného vyhodnocení. Každým rokem roste nejen kvalita vzorků, ale i samotného hodnocení vzorků,“ říká Josef Růžička a dodává: „Bohužel nám vlivem změny klimatu klesá množství a kvalita ovoce vhodného k výrobě vynikající pálenky.“

Právě z důvodu nízké sklizně z loňského roku, na kterou si stěžovali téměř všichni ovocnáři a pěstitelé, neočekávali v Martínkově příliš mnoho vzorků. Nakonec se jich sešlo 66, což je méně než v minulých letech, kdy se jejich počet pohyboval mezi 80 a 90 vzorky. Když sečteme všechny vzorky včetně těch letošních, dostaneme číslo 785 vzorků pálenek všeho druhu, které pěstitelé do Martínkova v deseti ročnících dodali.

Nejčastěji byla samozřejmě zastoupena slivovice, u které hodnotící komise i návštěvníci koštu mohli ochutnat přes 300 vzorků. Nechyběly ani vzorky hruškovice, třešňovice či vínovice, ale v Martínkově se objevily i vzorky pálenek z ovoce netradičního či téměř neznámého. Jednalo se například o destiláty z šípku, ananasu, datlí, černého rybízu či oskeruše.

Ochutnat ty letošní vzorky mohou všichni účastníci v sobotu 17. března 2018 od 14.00 hodin v martínkovské sokolovně. A jelikož se jedná o desátý ročník, připravili pořadatelé ze **Sokola** Martínkov i kulturní program. Od 16.00 hodin bude k tanci i poslechu hrát cimbálová muzika Kyčera z Prahy. Vstupné je dobrovolné.

Martínkovského koštu pálenek se pravidelně účastní i bývalý vedoucí Ústavu ovocnictví Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity profesor Boris Krška. Ten potvrdil slova Josefa Růžičky: „K desátému Martínkovskému koštu se sešlo o pětinu méně vzorků, než tomu bylo v předešlých ročnících. Ale i tak je kvalita vzorků velmi dobrá. Vzorky v koštech reprezentují skladbu ovocných druhů typických pro tuto oblast východní části Vysočiny,“ dodává.

Zároveň vyjádřil i přání, aby se v tradici koštů v Martínkově pokračovalo: „Sestava hodnotících komisí je konstantní a probíhá velmi dobrá pracovní pohoda. Více než polovina členů komisí je tvořena mladými lidmi, což svědčí o tom, že je tato činnost baví a je to zárukou, že košty budou pokračovat i v dalších letech na velmi dobré úrovni,“ dodává profesor Boris Krška.

URL| <https://www.denik.cz/regiony/za-deset-let-na-kostu-v-martinkove-ochutnali-785-vzorku-palenek-vseho-druhu-20180314.html>

Skokanské můstky zachráněny. Kraj pomůže s odkupem slavného areálu

14.3.2018 ct24.cz str. 00 Regiony

ogrym

Skokanské můstky ve Frenštátu pod Radhoštěm na Novojičínsku, tedy unikátní středisko, kde trénoval i olympijský vítěz Jiří Raška, budou nadále pomáhat připravovat nové špičkové sportovce. Moravskoslezský kraj na středečním zasedání odsouhlasil udělení dotace 1,25 milionu korun, které umožní sportovnímu klubu z Frenštátu pod Radhoštěm koupit pozemky, na nichž můstky stojí.

Pozemky patří státu, který je považuje za zbytné. Nabídl je proto prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových k prodeji. Jejich cenu v aukci stanovil na 2,271 milionu korun.

Situace se řeší zhruba rok. V prvních dvou kolech aukce se nepřihlásil nikdo, ve třetím kole se přihlásilo město, protože chtělo zabránit případnému spekulativnímu nákupu. Město ale na poslední chvíli přeplatila pražská společnost Tourist Invest. V aukci nabídla 2,5 milionu korun.

Její zástupci už dříve tvrdili, že chtějí areál revitalizovat, ale že jsou připraveni plochu za oboustranně výhodných podmínek nabídnout k odkoupení či pronájmu.

Rodí se zde skokani světové špičky. Čáru přes rozpočet udělal stát, který prodává území pod můstky

„Tento areál má mimořádnou hodnotu. Je jediným místem v kraji, kde se mohou konat nejvýznamnější závody ve skocích na lyžích. Trénují a závodí tu nejen vrcholoví sportovci, ale také budoucí generace skokanů na lyžích.“

Předkupní právo na pozemky má místní tělovýchovná jednota, které však na koupi pozemků chyběly peníze. Částka 2,5 milionu korun, které by bylo nutné získat pro nákup části areálu, byla pro spolek příliš vysoká. A nestačily ani finance, které uvolnilo pro tyto účely město Frenštát pod Radhoštěm. S odkupem areálu proto musel pomoci také kraj.

Podle náměstka pro školství a sport Stanislava Folwarczného (ODS) je totiž důležité, aby můstky i pozemky měly jednoho vlastníka, a nevznikly tak spory, jakým směrem se bude celý areál dále rozvíjet.

„Situace, do které se dostala TJ Frenštát pod Radhoštěm, by mohla ohrozit nejen budoucnost celého areálu, ale i sportovní aktivity, které jsou velmi často dotovány ze státního a krajského rozpočtu. Problém tělovýchovné jednoty jsme se rozhodli pomoci vyřešit i proto, aby nebyly zmařeny tyto investice,“ řekl.

Dne 20. ledna 2012 zemřel v 70 letech skokan na lyžích a olympijský vítěz z roku 1968 Jiří Raška. Vítěz domácí ankety o lyžaře století a šampion prestižního Turné čtyř můstků převzal v roce 2011 z rukou prezidenta Václava Klause medaili Za zásluhy.

Raška (narozený 4. února 1941 ve Frenštátu pod Radhoštěm) se do světové špičky zařadil dvěma čtvrtými místy na MS 1966 v Oslu. V roce 1968 si z olympijského Grenoblu odvezl celkem čtyři cenné kovy. Jeho triumf, který znamenal pro Československo první zlatou medaili ze zimních olympijských

her, inspiroval spisovatele Otu Pavla k napsání Pohádky o Raškovi, ve které například barvitě vylíčil vítězný skok národního hrdiny.

Na mistrovství světa 1970 na Štrbském Plese vybojoval stříbro, o rok později ovládl prestižní Turné čtyř můstků a ze světového šampionátu přivezl bronz. Neztratil se ani na OH v Sapporu 1972, kde obsadil páté místo na středním můstku a desáté na velkém. V reprezentaci vydržel šestinásobný mistr republiky dlouhých 16 let, kariéru ukončil v roce 1976 a naposledy skákal o tři roky později v Harrachově na setkání veteránů.

Po ukončení kariéry se brzy vrátil jako trenér k národnímu týmu. Seniorskou reprezentaci vedl na sklonku 70. let a poté v polovině 90., mezitím působil u juniorů.

S můstkou ve Frenštátu pod Radhoštěm je nedílně spojeno jméno olympijského vítěze a mistra světa Jiřího Rašky. Právě jeho sportovní úspěchy spojily Beskydy se skoky na lyžích. Zdejší areál je také v rámci letní přípravy sportovců v České republice nezastupitelný.

Frenštát p. R. a jeho okolí – Radhošťské Beskydy – patří k tradičním oblastem lyžařského sportu v České republice. Začátky organizovaného lyžování v Beskydech se datují okolo roku 1910 a jsou svázány v první řadě s činností Pohorské jednoty Radhošť, Klubu českých turistů, **Sokola** a Svazu lyžařů.

Prvními lyžaři byli němečtí úředníci z Moravské Ostravy vyškolení v lyžařském umění v Alpách, později – v letech 1912 až 1914 – již byly na Pustevnách pořádány nedělní kurzy pro pokročilé lyžaře. První světová válka zastavila rozvoj lyžařského sportu a nový rozmach nastal v poválečném období. V Beskydech byly budovány sjezdařské, slalomové a běžecké tratě, sáňkařská dráha a skokanské můstky.

V roce 1940 byla postavena sedačková lanovka z Ráztoky na Pustevny – první ve střední Evropě. Beskydy se stávaly významným lyžařským střediskem, místem konání významných lyžařských soutěží včetně mistrovství Svazu lyžařů RČS a mezinárodních závodů.

Nejúspěšnější lyžařskou disciplínou od konce 60. let je skok na lyžích, především zásluhou olympijského vítěze a mistra světa Jiřího Rašky. Jeho úspěchy daly impulz k projektu střediska skokanských můstků s umělou hmotou na svazích Horeček. Po jeho triumfu na X. ZOH v Grenoblu roku 1968, kde pro ČR vybojoval první zlatou medaili, byl v rekordním čase 40 dnů vybudován můstek s kritickým bodem K=42. V tomtéž roce byla zahájena stavba můstků s parametry P=72 a K=90. Všechny dle projektu Josefa Zity.

V letech 1969 až 1973 byl vybudován areál můstků v dnešní podobě včetně parkoviště a večerního osvětlení. Můstek K=90 byl jako první na světě této velikosti pokryt umělou hmotou.

Každoročně je zde pořádáno několik závodů za účasti světové špičky. Frenštátští lyžaři využívají skokanský areál především k výchově mladých skokanů. V 90. letech bylo při TJ Frenštát vytvořeno Tréninkové centrum.

V současnosti jsou ve skokanském areálu na Horečkách v provozu čtyři skokanské můstky K95, K45, K20, K9, které všechny prošly rekonstrukcí, včetně modernizace profilů a položení nové finské hmoty.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/2419366-skokanske-mustky-zachraneny-kraj-pomuze-s-odkupem-slavneho-arealu>

Sokol letos slaví stovku

13.3.2018 Kutnohorský deník str. 03 Kutnohorsko / Zpravodajství
(mme)

Suchdol – Suchdolská Tělovýchovná jednota **Sokol** letos slaví sté výročí svého založení. Zároveň suchdolský fotbal slaví svou devadesátku.

Při příležitosti oslav je připravováno vydání publikace, v níž budou zachyceny důležité momenty fungování spolku společně s fotografiemi. Přesné datum vydání této publikace ovšem zatím není známo.

Region| Střední Čechy

Rozpočet stabilizovaný, problémem je stav sokolovny

13.3.2018 Hradecký deník str. 13 Sport / Hradecko
LEOŠ DRAGŮN

Rychnov n. K. – Letos tomu bude již 133 let, co byla v Rychnově založena tělovýchovná jednota **Sokol**. Její historie se začala psát 31.

srpna 1885, pouhých 23 roků po vzniku prvního českého tělocvičného spolku **Sokol** v Praze.

Rychnovský **Sokol**, jenž nyní spadá do župy Orlické, se může pochlubit bohatou historií vycházející z myšlenek apolitičnosti, fyzického a morálního růstu národa.

V tomto duchu pokračuje současná tělocvičná jednota **Sokol**. V devíti oddílech (cvičení žen, kickbox, kulturistika, malá kopaná 2x, pláž. volejbal, st. tenis, tenis a volejbal) je zapojeno 160 členů. V čele stojí starosta PETR REICHL (na snímku).

Letošek je pro **Sokol** slavnostní hlavně tím, že se po šesti letech opět bude konat Všesokolský slet (16.). V současné době probíhají přípravy a nácvičky hromadných skladeb, sletové dění vyvrcholí od 1. do 6. července v pražském Edenu.

„V naší jednotě se nácvičku na slet nikdo neúčastní. Ale v tomto roce uspořádáme turnaj v malé kopané na umělé trávě, nohejbalový turnaj trojic a Vánoční turnaj v malé kopané,“ řekl Reichl.

* Členové rychnovského **Sokola** se vedle dění v oddílech tradičně zapojují do sportovního dění v okresním městě, blízkém okolí i v zahraničí.

To je pravda. Oddíl stolního tenisu je zapojen do regionálního přeboru ČAST. Oddíl malé kopané pořádá turnaj na umělé trávě a Vánoční turnaj v hale SPŠ, nohejbalový turnaj trojic a míčový víceboj.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Hráči oddílu malé kopané se účastnili futsalového Dobrušského poháru v kategorii Veterán, turnaje v Polsku „Fotbal do kopce“ a „Mistrovství Polska 50+“.

* Co se vám v posledním období podařilo? S čím jste spokojen?

Díky provozování ubytovny se nám podařilo stabilizovat rozpočet. Realizace dlouho odkládaných nutných oprav budovy: výměna oken, oprava a nátěr střechy, opravy kanalizace, oprava sprch a etážové topení v ubytovně, úprava parkoviště. Sokolovnu vybavujeme novým nářadím a zařízením, jako jsou posilovací stroje, branky na malou kopanou a florbal, audio soupravu pro cvičení žen, přenosnou audio soupravu pro konání venkovních akcí. V současné době připravujeme prostory pro realizaci laserové stělnice.

* A naopak. Řešíte i problémy?

Problém máme veliký. Je jím stavebně-technický stav sokolovny, která byla otevřena v roce 1935. Budova má vážné problémy se základy – statikou. Hrozí uzavření hlavní části a tím i konec sportovní aktivity pro naše sportovce, ale i ZŠ Masarykova a DDM. V současné době necháváme zpracovat studii revitalizace areálu **Sokola** s cílem zachránit budovu a moderně ji vybavit. Chceme využít náš areál k vybudování nové haly pro jeho lepší využití pro sport a tělovýchovu se zaměřením na děti a mládež. Problematice mládeže bychom se rádi věnovali, ale stávající prostory nám to kapacitně neumožňují.

Foto popis|

Region| Východní Čechy

Tribuna v Č. Budějovicích bude opravena

13.3.2018 ČT 1 str. 11 18:00 Události v regionech - Praha

Veronika KABÁTOVÁ, moderátorka

Zchátralá památka, sportovní tribuna v centru Českých Budějovic, bude zachráněna. Místní spolek **sokolů** získal příslib milionových dotací, za které opraví divácké zázemí na Sokolském ostrově. Stavba je výjimečnou ukázkou moderní české architektury.

Ondřej UBLICK, redaktor

Jedna z prvních staveb u nás vystavěná ve stylu purismu. Nic ji nezdobí, nic tu nepřebývá, stojí jen čistá konstrukce. Už roky ale chátrá.

Petra ŠTOJDLOVÁ, tajemnice, **Sokol** České Budějovice

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Je ve stavu dezolátním, nedá se užívat. Zatéká nám střechou. Teď jsme v podstatě pod těmi sedadly, která jsou na tribuně, to znamená atletický ovál máme tam po té straně, tady po té straně je ulice.

Ondřej UBLICK, redaktor

Stadion toho zažil hodně. Za německé okupace dokonce i prezentaci nacistických ideálů a síly. Dnes stojí stranou zájmu, místní se tribuně raději vyhýbají.

Petra ŠTOJDLOVÁ, tajemnice, **Sokol** České Budějovice

Jsou tu lidé bez domova, vidíte, že je tu nepořádek, schází se tu i takoví ti lidi, co popíjejí, možná i drogově závislí.

Ondřej UBLICK, redaktor

S provozem českobudějovických sokoloven a hřišť pomáhá parkoviště na Sokolském ostrově. Ročně tu vyberou na parkovním asi 2,5 milionu korun. Ani to ale na rekonstrukci tribuny nestačí. Práce vyjdou na více než 30 milionů korun. Stát teď přislíbil 19 milionů korun. Další peníze má připravené město i kraj. V květnu ministerstvo školství rozhodne, jestli dotaci přidělí. Pokud ano, oprava může hned začít. O tom si například sokolovna v Kardašově Řečici zatím může nechat zdát. Před 18 lety byla opuštěna a chátrala. Nebýt nadšenců ze spolku stolních tenistů, chátrala by dál.

Zdeněk SMOLÍK, předseda sdružení

Sprchy, záchody, to byl dezolátní stav, tam byly díry, okna rozbitý všechno. To, co je ta nová podlaha, tak to bylo shnilý. Protože tady bylo topení a ono teklo samozřejmě.

Ondřej UBLICK, redaktor

Dobrovolníci se teď snaží udržet budovu v provozním stavu. Částečně pomáhají alespoň sponzoři a město. A podobně to vypadá i v dalších menších obcích. Ondřej Ublick, Česká televize, jižní Čechy.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokolské šibřinky

13.3.2018 Týdeník Opavský a Hlučínský Region str. 09 Historie

Stanislav Petřík

Historické okénko

Ze vzpomínek Stanislava Petříka

Opavský rodák Stanislav Petřík se ve svých vzpomínkách vrací do roku 1934: „Co bylo a nač dodatečně vzpomínám, byly první sokolské šibřinky v Opavě. Měli jsme rodinu, tak jsme šli společně s Elči do odpolední scény pro děti. Konalo se to v sále na Divizi a její ráz byl „V manéži“. Šibřinky měly úspěch a již se plánovaly na masopust 1936. Zase po dvou letech jsem byl povolán na vojenské cvičení. To jsem strávil v mechanických a telegrafních dílnách vojenského telegrafního skladu pod rtm. Al. Bartou. Tento rok jsme se sešli většina z party bývalé štábní roty. Franta Weidlich, Ant. Štancl, Jarka Slaný a duše Ríša Hertl. Ten měl ten rok zvláštní temperament, který jsme museli u něj krotit, ať ke sklínce nebo k děvčatům. Ve výboru **Sokola** se rozhodlo obnovit loutkové divadlo. Vedoucím byli br. G. Polák, který mne pozval k pomoci a rozhodnutí, jak do toho. V zaměstnání jsem byl jmenován poštovním akcesistou (nižší kancelářský úředník, čekatel), abych byl alespoň trochu odškodněn za to opomenutí a ponechání v kancel. službě. Tehdy jsem byl na žádost povolán do technického kurzu do Prahy. Vánoce 1934 jsme již slavili v rodinném kruhu s babičkou. Ta naše babička teď byla u nás častěji. Bylo to přeci to její nejmladší vnouče a pak ten jej poškrábek (poslední dítě) Elči. Vždyť ona s tou její vdovskou rentou asi 50 Kč měsíčně přišla s dárky a ještě strčila Elči do dlaně nějaké peníze s poznámkou: „Kup tam pro děcka na šťávu nějaké pomeranče!“ To byla její práce – prala, žehlila, uklízela i vařila. Naše dobrá babička,“ vybavil si rok 1934 Stanislav Petřík, kterého tehdy na podzim trápily také nepříjemné žaludeční potíže.